

Aan de gemeenteraad

Volgnummer 2011-82

Dienst/afdeling SSO

Onderwerp:

Oss, 20 september 2011

efficiënte aanpak herziening bestemmingsplannen

Voorstel

Wij stellen u voor:

1. een nieuw kader vast te stellen voor een efficiënte aanpak van de integrale herziening van bestemmingsplannen;
2. in te stemmen met de aanpak op basis van drie richtinggevende scenario's: eenvoudige, normale en complexe bestemmingsplannen: bijlage 1 bij dit voorstel;
3. in te stemmen met de indeling van de bestemmingsplannen, die nog op de rol staan;
4. deze aanpak aan te merken als een uitwerking van de gemeentelijke kaderregelingen over inspraak en wijkgericht werken;
5. kennis te nemen van de stand van zaken van de integrale herziening bestemmingsplannen per eind 2010 die is opgenomen in de notitie van maart 2011: bijlage 3 bij dit voorstel;
6. de nieuwe werkwijzen direct in te laten gaan.

Aanleiding

Er zijn twee aanleidingen om de integrale herziening van bestemmingsplannen efficiënter aan te pakken. In de loop der jaren is het hele bestemmingsplanproces vanuit de aandacht voor kwaliteit en draagvlak erg lang geworden. Daardoor loopt de deadline van 1 juli 2013 gevaar: dan moeten op grond van de Wet ruimtelijke ordening alle oude bestemmingsplannen herzien zijn. De tweede aanleiding is de economische crisis en de noodzaak om te bezuinigen en alle processen zo efficiënt mogelijk te maken.

Op 18 mei 2011 is met een aantal raadsleden van gedachten gewisseld over dit onderwerp. Dat is gebeurd op basis van een notitie van maart 2011 met informatie en voorstellen op dit gebied. Het resultaat daarvan is verwoord in bijlage 2.

In genoemde notitie zijn suggesties gedaan voor een efficiëntere procesgang. Meer efficiency hoeft niet ten koste te gaan van inhoudelijke kwaliteit. We zijn gewend geraakt om kwaliteit te zoeken in meer overleg, meer studies en meer adviezen en stappen. Maar langzamerhand zijn in het proces dubbels en onnodige stappen geslopen, die het totale proces lang en duur maken. De kwaliteit van het proces kan er ook beter van worden als het korter is en voor iedereen

duidelijker doorlopen wordt. De dienstverlening wordt er zeker beter van als we er in slagen met dezelfde capaciteit en middelen bestemmingsplannen sneller te herzien.

De gedachtewisseling op 18 mei 2011 heeft genoeg basis en input opgeleverd om een aantal van de voorstellen uit te werken en nu te implementeren.

In de notitie van maart 2011 zijn ook suggesties gedaan voor nieuw beleid op het gebied van de Wabo. Die worden in een apart voorstel uitgewerkt.

Beoogd effect

De volgende effecten worden beoogd:

- een maximale inspanning om de doelstelling te halen: alle verouderde bestemmingsplannen zijn integraal herzien op 1 juli 2013;
- een goedkoper en efficiënter proces voor de herziening van bestemmingsplannen door een basic-aanpak van communicatie, inhoud en proces;
- het doorvoeren van een efficiëncyslag vooruitlopend op verdergaande bezuinigingen, die worden bepaald in de beleids- en beheercyclus.

Argumenten

1. Wettelijke taak.

De Wet ruimtelijke ordening verplicht gemeenten om alle oude bestemmingsplan binnen vijf jaar helemaal up to date te maken. De deadline daarvoor is 1 juli 2013. Als de gemeente die datum niet haalt, worden vergunningen in 'oude' bestemmingsplannen gratis, de gemeente mag daar geen leges meer voor heffen. Dus de gemeente voldoet niet alleen niet aan de wettelijke taak, maar het gaat ook geld kosten als we het niet of half doen.

2. Goedkopere bestemmingsplannen.

Raadsleden, bestuurders en ambtenaren hechten begrijpelijkerwijs veel waarde aan de kwaliteit van een nieuw bestemmingsplan, aan een zorgvuldig proces en aan een groot draagvlak daarvoor. Streven naar een zo hoog mogelijke kwaliteit en een zo groot mogelijk draagvlak is duur en kost veel tijd. Het is mogelijk om met een efficiënter proces toch kwalitatief goede bestemmingsplannen te maken. Bestemmingsplannen kunnen dus goedkoper worden.

3. Geen herhaling van standpunten.

In het huidige proces voor nieuwe bestemmingsplannen is vaak sprake van herhaling van standpunten. Voor- en tegenstanders krijgen meerdere malen de gelegenheid om hun mening kenbaar te maken en daarover met de gemeente in discussie te gaan. Door in het proces onnodige herhaling van standpunten en onnodige consultaties te schrappen kan tijd gewonnen worden. Concreet betekent dit:

- geen formele inspraakprocedure bij eenvoudige bestemmingsplannen;

- zoveel mogelijk de inspraak met belanghebbenden en de inbreng van de wijkraad in één proces combineren;
- alleen advisering door de raadscommissie als er echt nieuwe kaders of nieuw beleid aan de orde is;
- plannen van aanpak en resultaten van inspraak ter informatie aan de raadscommissie aanbieden en niet ter opiniëring of advisering.

4. Grote stappen ineens in plaats van veel kleine stapjes.

We zijn gewend om een bestemmingsplan in stappen te maken. Eerst de hoofdlijnen en dan de details. Als we over beide ook nog inspraak voeren, dan is er sprake van veel stappen, die we na elkaar zetten. Door zoveel mogelijk stappen in elkaar te schuiven en één keer een goede discussie over de inhoud te voeren, kan tijd gewonnen worden. Dat is uitgewerkt in drie richtinggevendende scenario's: voor eenvoudige, normale en complexe herzieningsplannen.

5. Meer standaard en meer algemene communicatie

Het is zeker zo effectief om informatie vooral te geven op de website en via Oss-Actueel. Dan moet de kwaliteit van de informatie wel beter worden. Dan kan de informatie in briefvorm beperkt worden tot de wettelijke verplichtingen.

Het is tegenwoordig mogelijk om via openbare websites (overheid.nl en nieuweplannen.nl) bericht te krijgen van nieuwe ruimtelijke plannen in de gemeente. De gemeente Oss zal de komende jaren die mogelijkheid ook zelf gaan bieden.

6. Eerste stap voor de bezuinigingen: kostenbewust werken.

De gemeente zal de komende jaren stevig moeten bezuinigen. Wat en hoe bezuinigd wordt in 2011 en volgende jaren komt aan de orde in de reguliere beleids- en beheercyclus.

Vooruitlopend op die echte bezuinigingen geldt nu al de opdracht om met de bestaande budgetten zo efficiënt mogelijk te werken en om bestaande programma's zo kostenbewust mogelijk uit te voeren.

Kanttekeningen

1. Er blijft een constante concurrentie met ontwikkelingsplannen en individuele verzoeken.

Er zal altijd een concurrentie zijn tussen het werk voor de integrale herziening van bestemmingsplannen en het werk voor ontwikkelingsplannen en individuele verzoeken. De wetgever gaat er gemakkelijk van uit, dat alles tegelijk moet en dat de gemeente alle kosten kan verhalen op degenen, die profijt hebben van een bestemmingsplan. Maar dat is voor een deel theorie. Het blijft hard nodig om goed te sturen op alle prioriteiten en dus om niet alles tegelijk te willen doen.

2. Bestaande werkwijze loslaten is niet gemakkelijk en niet vrijblijvend.

Niet iedereen hoeft het er mee eens te zijn, dat er sprake is van een dubbele stap of een onnodige herhaling van argumenten. De afgelopen jaren is kwaliteit voor een deel gezocht in de mogelijkheid om veel met elkaar van gedachten te kunnen wisselen. Communicatie, inhoud en processen worden meer 'basic' en gestandaardiseerd. Dat kan ten koste gaan van draagvlak en misschien meer reacties, bezwaren of beroepen opleveren.

Vervolg

Het besluit voor deze efficiëntere aanpak behoeft geen vervolg, het kan direct uitgevoerd worden. Het is voor wat betreft inspraak en wijkgericht werken een toepassing van bestaande kaderregelingen (inspraakverordening en verordening binnengemeentelijke democratie), die zelf niet gewijzigd hoeven te worden. Wel moeten met de wijk- en dorpsraden praktische afspraken gemaakt worden over hun inbreng in de fase van inspraak.

De notitie van maart 2011 bevatte ook voorstellen op het werkgebied van de hoorcommissie bestemmingsplannen en over het spreekrecht in de vergadering van de raadscommissie. Voorstellen hierover zullen apart en in overleg met de griffie worden gedaan.

Bijlagen

Bij dit voorstel horen de volgende bijlagen:

- bijlage 1: Drie scenario's voor de integrale herziening van bestemmingsplannen.
- bijlage 2: Conclusies naar aanleiding van gedachtewisseling over Notitie efficiency herziening bestemmingsplannen en Wabobeleid op 18 mei 2011.
- bijlage 3: Notitie herziening bestemmingsplannen en Wabo-projectafwijkingbesluiten maart 2011.

Burgemeester en wethouders van Oss,

De secretaris,

drs. M.J.H. van Schaijk

De burgemeester,

J.T.M. van Loon, loco-burgemeester.

Drie scenario's voor de integrale herziening van bestemmingsplannen.

Bijlage 1 bij voorstel "Efficiënte aanpak herziening bestemmingsplannen"

1.1 Algemeen.

In deze bijlage worden drie scenario's uitgewerkt die direct gericht zijn op meer efficiency in het proces van de integrale herziening van bestemmingsplannen. Het zijn scenario's voor eenvoudige, normale en complexe bestemmingsplannen.

In samenhang met die scenario's wordt ook een effectieve aanpak voorgesteld op het gebied van informatie en inspraak, de betrokkenheid van de raadscommissie en de inbreng van wijk- en dorpsraden.

1.2 Drie typen bestemmingsplannen en drie richtinggevende scenario's als uitgangspunt.

In de notitie van maart 2011 (zie bijlage 3) is geconcludeerd, dat er sprake is van een lang proces met veel stappen en voor een deel herhaling van standpunten. Onnodige stappen en gedachtewisselingen die weinig of niets toevoegen, moeten we vermijden.

In de notitie van maart 2011 is de mogelijkheid geopperd van drie richtinggevende scenario's. Het doel van die scenario's is een effectieve aanpak, dus met minder stappen en zonder dubbels voor 3 typen bestemmingsplannen: eenvoudig, normaal en complex.

Die scenario's zijn richtinggevend en dus normatief als er verder niets aan de hand is.

Maar de werkelijkheid laat zich niet altijd in schema's en onderscheiden vangen.

Gezond verstand en maatwerk blijven altijd nodig.

Er wordt een drietal typen bestemmingsplannen onderscheiden. Dat onderscheid heeft vooral met de inhoud van een plangebied te maken. De grootte van een plangebied is wel relevant, maar niet bepalend. Als er in een plangebied niets nieuws aan de hand is, maakt het niet uit of dat plan klein of groot is. Met alle standaardisering en digitalisering is het mogelijk om het plangebied veel groter te maken, dus om in plaats van 10 aparte bestemmingsplannen, één bestemmingsplan te maken. Er schuilt dus al behoorlijk wat efficiency in de vergroting van het plangebied. Het nieuwe, digitale bestemmingsplan Ruwaard-Oss-2010, dat 4 november 2010 is vastgesteld en nu van kracht is, vervangt 9 analoge bestemmingsplannen inclusief 29 partiële herzieningen daarvan. Het nieuwe bestemmingsplan Negen Kernen-2012 gaat de negen bestemmingsplannen vervangen die vroeger voor iedere kern apart zijn vastgesteld.

Bij het bepalen van de inhoud van een bestemmingsplan komen de volgende aspecten aan de orde:

1. Gaat het in het herzieningsplan voornamelijk om het goed regelen van een bestaande situatie?

Herziening bestemmingsplannen heeft natuurlijk meestal betrekking op bestaande situaties. Bestemmingsplannen die alleen bestaande situaties opnieuw regelen worden wel conserverend genoemd. Conserverend wil niet zeggen, dat het bestemmingsplan een juridische foto is van de bestaande situatie, waarin de komende 10 jaren niets mag veranderen. Dat kan natuurlijk niet. Bij het regelen van de bestaande situatie moet ook aangegeven worden wat er meer en anders mag als een autonome en natuurlijke ontwikkeling van een gebied. Het bestaat ruimtelijk beleid op gebied van wonen, winkels, voorzieningen, aan huis gebonden bedrijvigheid, kantoren, milieu, mobiliteit etc. geeft voldoende houvast om dat te regelen. Bovendien beschikken we nu over een goede standaardregeling voor bestemmingsplannen, die onnodige verschillen voorkomt.

De Wro kent voor bestaande situaties ook de mogelijkheid van een beheersverordening. Voor die delen van het grondgebied van de gemeente waar geen ruimtelijke ontwikkeling wordt voorzien, kan de gemeente in plaats van een bestemmingsplan een beheersverordening vaststellen waarin het beheer van dat gebied overeenkomstig het bestaande gebruik wordt geregeld (artikel 3.38 Wro). Een beheersverordening kan door de gemeenteraad zonder inspraak en zonder mogelijkheid van zienswijzen vooraf en beroep achteraf worden vastgesteld.

De eerste toepassingen van een beheersverordening van andere gemeenten lijken inhoudelijk heel veel op conserverende bestemmingsplannen. Het lijkt voorlopig veiliger om het instrument bestemmingsplan te blijven gebruiken. Dat levert niet het risico op, dat de rechter een beheersverordening onverbindend verklaart als daar toch net iets teveel van een ontwikkeling in zit.
2. Worden er in het herzieningsplan veel nieuwe projecten mogelijk gemaakt en zijn die ingrijpend of niet?

Naast de bestaande situaties met hun natuurlijke en geleidelijke veranderingen zijn er meer ingrijpende veranderingen: een industrieel of agrarisch bedrijf, dat verdwijnt en plaats maakt voor een complex woningen, laagbouw die plaatsmaakt voor hoogbouw, groen dat plaats maakt voor bebouwing. Vaak past dat wel in het ruimtelijke beleid (vastgelegd in structuurvisie of beleidsnota's), maar de gevolgen kunnen in ruimtelijke opzicht groot zijn. De vraag komt aan de orde of hier sprake is van een goede nieuwe ruimtelijke situatie. Bovendien is voor de nieuwe ontwikkeling meestal behoorlijk wat onderzoek nodig (geluid, veiligheid, bodem, archeologie, flora en fauna etc.). Bestemmingsplannen met ontwikkelingen zijn vaak behoorlijk dik vanwege dat verplichte onderzoek.

Vaak worden voor nieuwe grote projecten aparte bestemmingsplannen gemaakt. Dat gebeurt bijvoorbeeld voor de grotere herstructureringsplannen en de uitbreidingsplannen, die de gemeente zelf entameert. De dynamiek en de problematiek zijn anders dan bij de herziening van bestemmingsplannen. Voorbeelden daarvan zijn de bestemmingsplan voor Piekenhoef, 't Reut, Horzak, Megen-Zuid. Dat soort bestemmingsplannen wordt vaak ontwikkelingsplannen genoemd.

Maar een apart bestemmingsplan voor iedere nieuwe ontwikkeling is lang niet altijd efficiënt. Het is juist efficiënt om bij de herziening van het bestemmingsplan veel kleinere ontwikkelingen mee te nemen en daar niet steeds een (postzegel-)bestemmingsplan van te maken. Als een sterk verouderd bestemmingsplan de herziening in gaat, reageren belanghebbenden daar vaak op met het verzoek om nieuwbouw of uitbreiding mogelijk te maken. De aanvrager moet dan zelf zorgen voor het onderzoek en de ruimtelijke onderbouwing. Het herzieningsplan regelt dan zowel de bestaande situatie, maar krijgt ook het karakter van groot onderhoud. In het beleid van de afgelopen jaren voor de herziening van bestemmingsplannen is bewust op die combinatie van integrale herziening met kleinere ontwikkelingen gestuurd.

3. Is er veel nieuw beleid nodig om het herzieningsplan te kunnen maken?

De situatie kan zich voordoen, dat er onvoldoende bestaand beleid is als uitgangspunt voor het bestemmingsplan. Dat heeft zich voorgedaan bij de nieuwe bestemmingsplannen voor het buitengebied, waar sprake is van snelle en ingrijpende beleidsveranderingen, die min of meer parallel lopen met het bestemmingsplan.

Dat kan zich ook voordoen als met een nieuw bestemmingsplan een afwijking wordt beoogd van hoofdlijnen van geldend beleid.

Voorbeeld daarvan zijn plannen voor aanpassing of uitbreiding van het hoofdwinkelcentrum. Daar wordt in de regel eerst nieuw beleid opgesteld voordat er een bestemmingsplan gemaakt kan worden. Bijvoorbeeld de Visie Dynamische Stadscentrum.

Het kan goed voorkomen, dat voor de inhoud van dat nieuwe bestemmingsplan een milieu-effectrapport moet worden opgesteld (bijvoorbeeld voor de reconstructie van de N329 en Vakantiepark Herperduin).

De combinatie van integrale herziening voor een groot gebied en het gelijktijdig mogelijk maken van ingrijpende veranderingen daarin is behoorlijk lastig. Voor het buitengebied gold de opdracht om het nieuwe beleid voor het hele buitengebied ruimtelijk te vertalen. In het stedelijk gebied werkt die combinatie meestal minder goed en worden voor de beoogde veranderingen vaak aparte ontwikkelingsbestemmingsplannen gemaakt.

Deze aspecten kunnen in combinatie met elkaar een aantal plantypen opleveren met elk een eigen aanpak. Deze indeling doet natuurlijk niet helemaal recht aan de grote variatie in gebieden en soorten plannen. Maar dat hoeft in dit geval ook niet.

Deze indeling is gemaakt om houvast te geven voor het proces waarlangs een plan gemaakt wordt. Het is niet efficiënt om voor elk plan weer een nieuwe aanpak te volgen net zomin als een en dezelfde aanpak voor ieder plan.

Een indeling in drie typen maakt het mogelijk om lijn te brengen in het aantal stappen in een planproces en hoe belanghebbenden bij dat proces betrokken worden. Een indeling in drie typen komt dus goed overeen met de mogelijkheden om de aanpak uit te lijnen.

In het overzicht hierna is aangegeven hoe de herzieningen, die op de rol staan, ingedeeld kunnen worden naar type plan en dus naar aanpak. Voorzover mogelijk geldt de nieuwe aanpak ook voor bestemmingsplannen, waarvan de herziening al gestart is. Maar als er al afspraken zijn gemaakt of een herzieningsproces te ver is gevorderd geldt uiteraard de eerder opgestelde en afgesproken aanpak.

OVERZICHT TYPE BESTEMMINGSPANNEN	
EENVOUDIG	<p>wat voor gebied Bestaand gebied, waar wel normale veranderingen spelen, maar weinig of geen echte ontwikkelingen. Het plangebied kan klein of groot zijn.</p> <p>karakter bestemmingsplan Conserverend en eenvoudig. Het bestemmingsplan laat wel natuurlijke veranderingen en ontwikkelingen toe. Er is nagenoeg geen nieuw beleid nodig om bestemmingsplan te kunnen maken. In plaats van een bestemmingsplan zou hier ook gekozen kunnen worden voor een beheersverordening. Maar het is verstandiger met dat instrument beheersverordening nog even te wachten, totdat de juridische aspecten en het precieze toepassingsbereik meer uit de verf zijn gekomen.</p> <p>welke aanpak Eenvoudige aanpak met één formele planfase vóór de vaststelling: ontwerp. Eventueel mogelijkheid van informatie- of inloopbijeenkomst bij voorbereiding van het ontwerp. Alleen op het ontwerp kunnen zienswijzen worden ingediend. Bij keuze voor beheersverordening zijn geen zienswijzen mogelijk.</p> <p>geschikt voor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vorstengrafdonk • Noordwest-Oss • Berghem-Zuid (incl. Piekenhoef) • Ravenstein overig woongebied • De Bulk, De Kolk, en Het Wargaren • Overgangsgebied Oss/Berghem (op basis van de nieuwe visie voor dit gebied) • Kom Maren-Kessel • Kom Oijen • Kom Teeffelen • Kom Het Wild • Schadewijk
NORMAAL	<p>wat voor gebied Gebied met een mix van bestaande situatie en nieuwe ontwikkelingen. Gebied met dynamiek en verandering. Het plangebied kan klein of groot zijn.</p> <p>karakter bestemmingsplan Bestemmingsplan regelt de bestaande situatie en de natuurlijke ontwikkelingen daarin, maar laat daarnaast ook behoorlijke veranderingen of nieuwe projecten toe. Bestaand ruimtelijk beleid is grotendeels geschikt om bestemmingsplan op te baseren. Waar eventueel wel nieuw beleid nodig is, wordt dat direct in het nieuwe bestemmingsplan verwerkt.</p> <p>welke aanpak Normale aanpak met twee formele planfasen vóór de vaststelling: voorontwerp en ontwerp. Op het voorontwerp is inspraak mogelijk en op het ontwerp kunnen zienswijzen worden ingediend.</p> <p>geschikt voor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Midden Noord-Oss (vanwege al lopend proces) • Euterpelaan bedrijventerrein (vanwege milieuaspecten) • Het 9-kernenplan • Beschermd stadsgezicht Ravenstein • Herpen • Ravenstein locatie De Heus • Het 2 Kernen Plan (Lith) • Berghem-Dorp
COMPLEX	<p>wat voor gebied Voor het gebied gaat nieuw beleid met aanzienlijke gevolgen gelden of worden grote veranderingen beoogd. Dus kenmerk is een grote verandering of hoge dynamiek. Plangebied kan verder groter of kleiner zijn en mix bevatten van bestaande situatie en nieuwe ontwikkeling.</p> <p>karakter bestemmingsplan Het bestemmingsplan regelt vooral de nieuw beoogde situatie en geeft aan hoe de bestaande situatie daarin wordt ingepast. Er is grote behoefte aan nieuw ruimtelijk beleid om bestemmingsplan op te kunnen baseren. Het nieuwe beleid wordt vóóraf opgesteld en ter discussie gesteld en daarna wordt het bestemmingplan gemaakt.</p> <p>welke aanpak Zware aanpak met drie planfasen vóór de vaststelling: nieuw beleid, voorontwerp en ontwerp. Hoofdpijnen van nieuw beleid zijn onderwerp van overleg met belangenorganisaties, op het voorontwerp is inspraak mogelijk en op ontwerp bestemmingsplan kunnen zienswijzen worden ingediend. Als het nieuwe beleid zelf onderwerp is van een ruimtelijk plan (zoals een structuurvisie) dan is daar in de regel ook inspraak op mogelijk.</p> <p>geschikt voor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centrum Oss (aanvullend beleid is noodzakelijk) • Buitengebied Oss • Buitengebied Lith

1.3 Uitwerking van de scenario's.

De verschillen in aanpak (eenvoudig, normaal of zwaar) worden in de volgende overzichten uitgewerkt: eenvoudige aanpak, normale aanpak, zware aanpak.

EENVOUDIGE AANPAK				
	Werkzaamheden	Communicatie	Overleg, inspraak en rechtsbescherming	Kaderstelling
1 Project- voorstel	Ambtelijke projectgroep stelt plan van aanpak op: - begrenzing en problematiek gebied - doorlooptijd en aanpak. Afdelingshoofd stemt met plan van aanpak in	Voor aankondiging van herziening in gemeentelijke media. Algemeen: project krijgt een eigen pagina op de website met alle openbare informatie en openbare documenten daarvan.		Kaderstelling niet nodig. Problematiek en aanpak vragen niet om kaderstelling vooraf.
2 Inventarisatie en Programma	Ambtelijke projectgroep zorgt voor: - uitvoeren verplicht onderzoek - inventarisatie en analyse			
3 Voorontwerp	Er wordt geen voorontwerpbestemmingsplan opgesteld, maar direct een ontwerpbestemmingsplan. Een concept van dat ontwerp wordt besproken met de wettelijke adviseurs (zgn. wettelijk vooroverleg).		Informeel overleg met wijkraad. Geen inspraak als bedoeld in inspraakverordening, want er is geen apart voorontwerp. Wel mogelijkheid van gericht overleg met belanghebbenden en van informatieavond en inloopmogelijkheid. Dit zijn informele stappen van voorbereiding van het ontwerp.	
4 Ontwerp	Ambtelijke projectgroep legt ontwerpbestemmingsplan ter instemming voor aan college b&w. Ontwerpbestemmingsplan wordt ter inzage gelegd. Gedurende zes weken zijn zienswijzen mogelijk in het kader van de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure. Ambtelijke projectgroep stelt concept nota zienswijzen op en legt die - na zitting hoorcommissie - ter instemming voor aan college b&w. Ambtelijke projectgroep legt ter instemming aan college b&w voor: - nota zienswijzen - voorstel vaststelling - vast te stellen bestemmingsplan	Bekendmaking van mogelijkheid zienswijzen in Staatscourant en gemeentelijke media.	Mogelijkheid om gedurende zes weken een zienswijze over het ontwerpbestemmingsplan in te dienen.	Behandeling van ontwerpbestemmingsplan ter kennisgeving in raadscommissie. Opiniërende behandeling in raadscommissie niet nodig. Bestemmingsplan wordt gebaseerd op bestaand beleid. Hoorcommissie bestemmingsplannen nodigt indieners zienswijzen uit voor toelichting. Verslag hoorcommissie wordt samen met voorstel college aan gemeenteraad aangeboden. Raadscommissie geeft advies aan raad over vaststelling.
5 Vaststelling	Gemeenteraad stelt bestemmingsplan vast.		Mogelijkheid om beroep in te stellen tegen het besluit tot vaststelling	

NORMALE AANPAK				
	Werkzaamheden	Communicatie	Overleg, inspraak en rechtsbescherming	Kaderstelling
1 Project- voorstel	Ambtelijke projectgroep stelt plan van aanpak op: - begrenzing en problematiek plangebied - doorlooptijd en aanpak - nieuwe ontwikkeling - behoefte aan elementen van nieuw beleid College van b&w stemt met plan van aanpak in.	Voor aankondiging van herziening in gemeentelijke media. Algemeen: project krijgt een eigen pagina op de website met alle openbare informatie en openbare documenten daarvan.		Plan van aanpak wordt ter kennisneming behandeld in raadscommissie.
2 Inventarisatie en Programma	Ambtelijke projectgroep zorgt voor: - uitvoeren verplicht onderzoek inventarisatie en analyse			
3 Voorontwerp	Elementen van nieuw beleid worden niet in apart document opgenomen, maar zijn direct verwerkt in het voorontwerp bestemmingsplan. Ambtelijke projectgroep zorgt voor opstellen voorontwerpbestemmingsplan. Ambtelijke projectgroep legt voorontwerpbestemmingsplan ter instemming voor aan college b&w. Voorontwerp wordt besproken met wettelijke adviseurs (zqn. wettelijk vooroverleg). College neemt besluit over resultaat inspraak en overleg en over de aanpassingen ten opzichte van het voorontwerp.	Bekendmaking van mogelijkheid inspraak in gemeentelijke media. Eindverslag inspraak.	Ambtelijke projectgroep zorgt voor: - gericht overleg met belangenorganisaties - overleg met de wijkraad Inspraakprocedure voor iedereen als bedoeld in inspraakverordening.	Behandeling voorontwerp ter opiniëring in raadscommissie, omdat voorontwerp elementen van nieuw beleid c.q. ontwikkelingen bevat. Eindverslag inspraak en vooroverleg worden samen met ontwerpbestemmingsplan ter kennisneming behandeld in de raadscommissie.
4 Ontwerp	Ontwerpbestemmingsplan wordt ter inzage gelegd. Gedurende zes weken zijn zienswijzen mogelijk in het kader van de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure. Ambtelijke projectgroep stelt concept nota zienswijzen op en legt die - na zitting hoorcommissie - ter instemming voor aan college b&w. Ambtelijke projectgroep legt ter instemming aan college b&w voor: - nota zienswijzen - voorstel vaststelling - vast te stellen bestemmingsplan	Bekendmaking van mogelijkheid zienswijzen in Staatscourant en gemeentelijke media.	Mogelijkheid om gedurende zes weken een zienswijze over het ontwerpbestemmingsplan in te dienen.	Hoorcommissie bestemmingsplannen nodigt indieners zienswijzen uit voor toelichting. Verslag hoorcommissie wordt samen met voorstel college aan gemeenteraad aangeboden. Raadscommissie geeft advies aan raad over vaststelling.
5 Vaststelling	Gemeenteraad stelt bestemmingsplan vast.		Mogelijkheid om beroep in te stellen tegen het besluit tot vaststelling	

ZWARE AANPAK				
	Werkzaamheden	Communicatie algemeen	Overleg, inspraak en rechtsbescherming	Kaderstelling en beoordeling door raadscommissie
1 Project- voorstel	Ambtelijke projectgroep stelt plan van aanpak op: - begrenzing en problematiek plangebied - doorlooptijd en aanpak - nieuwe ontwikkeling - behoefte aan nieuw beleid. College van b&w stemt met plan van aanpak in.	Vooraankondiging van herziening in gemeentelijke media. Algemeen: project krijgt een eigen pagina op de website met alle openbare informatie en openbare documenten daarvan.		Plan van aanpak wordt ter kennisneming behandeld in raadscommissie.
2 Inventarisatie en Programma	Ambtelijke projectgroep zorgt voor: - uitvoeren verplicht onderzoek - inventarisatie en analyse - document met programma en uitgangspunten voor nieuw beleid. College neemt besluit over programma en uitgangspunten nieuw beleid en over het resultaat van overleg met instanties daarover.		Document met programma en met uitgangspunten nieuw beleid wordt besproken met belangenorganisaties en met wijk- of dorpsraad. Eventueel instelling van een klankbordgroep. Als het nieuwe beleid zijn een apart ruimtelijke plan is (bijv. structuurvisie, dan is daar inspraak op mogelijk.	Document met programma en uitgangspunten nieuw beleid wordt opiniërend behandeld in raadscommissie.
3 Voorontwerp	Ambtelijke projectgroep zorgt voor opstellen ontwerpbestemmingsplan. Ambtelijke projectgroep legt voorontwerpbestemmingsplan ter instemming voor aan college b&w. Voorontwerp wordt besproken met wettelijke adviseurs (zgn. wettelijk vooroverleg). College neemt besluit over resultaat inspraak en overleg en over de aanpassingen ten opzichte van het voorontwerp.	Bekendmaking van mogelijkheid inspraak in gemeentelijke media. Eindverslag inspraak.	Ambtelijke projectgroep zorgt voor: - gericht overleg met belangenorganisaties; - overleg met wijkraad. Het overleg met organisaties en met wijk- of dorpsraad kan ook plaatsvinden in de vorm van een vaste klankbordgroep Inspraakprocedure voor iedereen als bedoeld in inspraakverordening.	Behandeling voorontwerp ter opiniering in raadscommissie, omdat voorontwerp elementen van nieuw beleid bevat. Eindverslag inspraak en vooroverleg worden samen met ontwerpbestemmingsplan ter kennisneming behandeld in de raadscommissie.
4 Ontwerp	Ontwerpbestemmingsplan wordt ter inzaage geleed. Gedurende zes weken zijn zienswijzen mogelijk in het kader van de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure. Ambtelijke projectgroep stelt concept nota zienswijzen op en legt die - na zitting hoorcommissie - ter instemming voor aan college b&w. Ambtelijke projectgroep legt ter instemming aan college b&w voor: - nota zienswijzen - voorstel vaststelling - vast te stellen bestemmingsplan	Bekendmaking van mogelijkheid zienswijzen in Staatscourant en gemeentelijke media.	Mogelijkheid om gedurende zes weken een zienswijze over het ontwerpbestemmingsplan in te dienen.	Hoorcommissie bestemmingsplannen nodigt indieners zienswijzen uit voor toelichting. Verslag hoorcommissie wordt samen met voorstel college aan gemeenteraad aangeboden. Raadscommissie geeft advies aan raad over vaststelling.
5 Vaststelling	Gemeenteraad stelt bestemmingsplan vast.		Mogelijkheid om beroep in te stellen tegen het besluit tot vaststelling	

1.4 Een efficiëntere communicatie.

Op het gebied van communicatie kan efficiënter gewerkt worden door meer en beter gebruik te maken van de algemene media: de Osse website en Oss-Actueel. Nu wordt vaak beoogd om met persoonsgerichte informatie een beter bereik te krijgen. Het is voor de grote plangebieden van nu niet meer te doen om iedereen in briefvorm van informatie te voorzien. Dat is voor grote plangebieden, waar weinig of niets verandert vaak niet nodig. Maar het onderscheid of er veel of weinig verandert, hoeft niet beslissend te zijn om iemand persoonlijk te informeren. Iemand kan er belang bij hebben dat er juist wel iets gewijzigd wordt en de gemeente willen aanspreken op al te conserverende regelingen. Daarom is het goed om voor de meeste situaties één algemene standaard van informatie te hanteren. De kwaliteit daarvan moet goed zijn, maar moet ook uitgaan van de eigen verantwoordelijkheid. De verwachting mag niet ontstaan, dat iedereen met een belang door de gemeente vooraf persoonlijk geïnformeerd zal worden.

Op twee manieren wordt beter gebruik gemaakt van de algemene media.

Website Oss Nu worden op de website van de gemeente de wettelijke bekendmakingen geplaatst en wordt gedurende de inzageperiode van zes weken het nieuwe bestemmingsplan in de vorm van pdf-bestanden getoond. Dit is in feite de digitale variant van de inzagebalie, waar zes weken lang alle stukken in papieren vorm liggen. Maar buiten de termijn van inzage is er meestal weinig of geen informatie te vinden.

Op dit moment wordt alleen van belangrijke bestemmingsplannen permanent informatie op de website gegeven. Zoals voor de plannen buitengebied en de N329. Dat gaat nu voor elk nieuw bestemmingsplan gebeuren.

Van elk bestemmingsplan in procedure komt een aparte permanente pagina op de website waarop alle relevante informatie te vinden is, zoals:

- in welke fase zit het bestemmingsplan?
- wat is de inhoud van het nieuwe bestemmingsplan?
- wat is het antwoord op de reacties tot nu toe?
- wat is de volgende stap in het bestemmingsplan?
- wanneer en hoe kan men reageren op het bestemmingsplan?
- wanneer zal het nieuwe bestemmingsplan in werking treden?

Dat betekent, dat alle informatie op een begrijpelijke wijze permanent beschikbaar is. Op dit moment kan men al het bestemmingsplan in alle fasen digitaal inzien op de landelijke website ruimtelijkeplannen.nl en de gemeentelijk website ruimtelijkeplannen-oss.nl.

Op de website komt daar alle informatie over het proces en de stand van zaken te staan met rechtstreekse koppelingen naar die websites om het bestemmingsplan in wording in te zien.

Oss-Actueel Het is wettelijk verplicht om de bekendmaking van nieuwe

bestemmingsplannen in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen te plaatsen. Daarvoor wordt nu Oss-Actueel als onderdeel van Nieuwsblad Regio Oss gebruikt. Dat is een goedkoop en effectief medium.

Als belanghebbende moet je wel steeds de hele serie bekendmakingen in de gaten houden om niets te missen.

Het informatiebereik wordt groter als in essentiële stadia informatie gegeven wordt in het redactionele gedeelte van Oss-Actueel. Het eerste essentiële stadium is de start van een herzieningsproject. Men kan dan nog niet reageren, maar de gang van zaken wel in het oog houden. Het tweede essentiële stadium is de mogelijkheid om voor de eerste keer inhoudelijk op een herzieningsplan te reageren.

Die informatie in het redactionele gedeelte hoeft niet meer te zijn dan een kort bericht, dat vaak voorzien zal worden van een kaartje van het plangebied.

Die informatie kan tegelijkertijd in de vorm van een persbericht aan de media worden aangeboden.

Als beter gebruik wordt gemaakt van de algemene media, kan de persoonsgerichte informatie beperkt worden tot de wettelijke verplichtingen. Dat betekent, dat degenen, die een inspraakreactie of een zienswijze over heeft gediend, persoonlijk antwoord krijgt. Alle andere informatie, bijvoorbeeld voor degenen die op een inspraakavond zijn geweest, is permanent digitaal beschikbaar. Op de website staan de informatie over het plan, het verslag van de inspraakavond, het eindverslag inspraak, de besluiten van het college van burgemeester en wethouders etc.

Uiteraard blijft alles in papieren vorm beschikbaar, maar dat wordt toegezonden op aanvraag.

De komende jaren zal de mogelijkheid om digitaal op de hoogte te blijven, steeds groter worden. Er zijn al websites (bijvoorbeeld nieuweplannen.nl en overheid.nl), die abonnees gratis op de hoogte houden van nieuwe bestemmingsplannen in een gemeente.

Het zou mooi zijn als de gemeente ook een vorm van gratis abonneren op gebiedsgerichte informatie kan bieden. De afdeling Communicatie heeft dat als ambitie op de rol staan.

Daarnaast is het zeker de moeite waard om de ogen open te houden voor andere of nieuwe vormen van free publicity en daar zo veel mogelijk van gebruik te maken.

1.5 Meer inloopbijeenkomst in plaats van traditionele inspraakbijeenkomsten.

De laatste jaren is ervaring opgedaan met een andere vorm van informatie en inspraak. In plaats van formele en traditionele inspraakbijeenkomsten zijn zogenaamde inloopbijeenkomsten gehouden.

Op traditionele inspraakavonden wordt het plan toegelicht voor alle aanwezigen, die daarna de gelegenheid krijgen om daarop te reageren. Op inloopavonden wordt het plan ook toegelicht, maar niet meer centraal en voor iedereen tegelijk. Er is altijd informatie beschikbaar en er zijn

altijd meerdere ambtenaren aanwezig, die aanvullende toelichting kunnen geven en aan wie iedereen vragen kan stellen en kwesties kan voorleggen.

Soms kunnen zaken direct verduidelijkt en opgelost worden en soms zal de persoon in kwestie zijn zaak of belang na het overleg op de inloopavond toch in de vorm van een formele inspraakreactie willen voorleggen. De ervaring is, dat de drempel lager ligt en dat zaken sneller besproken en opgelost kunnen worden. Maar er kunnen natuurlijk altijd verschillen van inzicht blijven die om een besluit van het bestuur vragen.

Inloopbijeenkomsten kunnen ook nuttig zijn als er geen formele inspraakprocedure nodig is zoals voorgesteld wordt bij eenvoudige bestemmingsplannen. Er kan behoefte bestaan om te toetsen of allerlei bestaande kwesties en details goed zijn verwerkt en om informatie te geven over het plan. Dan kan een informele inloopbijeenkomst die niet de status van formele inspraak heeft, nuttig zijn. Daarom is bij de aanpak voor eenvoudige bestemmingsplannen de mogelijkheid genoemd van gericht overleg en inloopbijeenkomsten. Die geven dan meer input om een goed ontwerp te maken dan alleen vanuit het gemeentehuis.

1.6 Advisering en kaderstelling door de raadscommissie als dat nodig is.

Bij de behandeling van de notitie met voorstellen over meer efficiency kwam de rol van de raadscommissie bij drie aspecten duidelijk naar voren. Meer efficiency prima, maar zorg dat de volgende aspecten door de raadscommissie goed beoordeeld kunnen worden:

- het te volgen proces;
- de kaderstelling voor de inhoud van nieuwe bestemmingsplannen;
- de beoordeling van zienswijzen bij de vaststelling van bestemmingsplannen.

Als de plannen van aanpak worden gebaseerd op de geschikte aanpak voor het betreffende plan, dan hoeven de plannen van aanpak niet meer door de raadscommissie besproken te worden. Een plan van aanpak kan ook geen nieuw beleid bevatten, hoogstens in beeld brengen, dat er behoefte is aan nieuw beleid en via welk proces dat gemaakt zal worden. In de voorgestelde aanpak staat daarom, dat besluiten van het college over plannen van aanpak ter kennis van de raadscommissie worden gebracht en niet ter opiniëring worden aangeboden.

De raadscommissie WOM moet opiniërend of adviserend betrokken worden als er sprake is van kaders voor een nieuw bestemmingsplan of van nieuw beleid, dat direct in een bestemmingsplan wordt verwerkt.

Daarom worden de volgende plannen in de raadscommissie opiniërend besproken:

- voorontwerpen van normale bestemmingsplannen: die kunnen elementen van nieuw beleid bevatten, die direct in een voorontwerp worden opgenomen;
- hoofdlijnen van nieuw beleid voor complexe bestemmingsplannen en voorontwerpen van complexe bestemmingsplannen.

Eenvoudige bestemmingsplannen hoeven niet vooraf inhoudelijk besproken te worden door de raadscommissie. Die worden hoofdzakelijk gebaseerd op bestaand beleid. Bij de vaststelling kan aan de orde komen of het plan inhoudelijk deugt en of zienswijzen juist zijn beoordeeld.

Het voeren van inspraak is een taak van het college van burgemeester en wethouders. De resultaten van inspraak zijn belangrijke informatie om het ontwerpbestemmingsplan te kunnen opstellen. Maar het is niet nodig om de resultaten van inspraak en de gevolgen daarvan voor het ontwerpbestemmingsplan ter opiniëring voor te leggen aan de raadscommissie. Zo'n stap leidt snel tot een herhaling van standpunten. Daarom staat in de aanpak, dat de resultaten van inspraak ter kennisneming worden aangeboden en niet ter opiniëring.

Dat wil niet zeggen, dat burgemeester en wethouders nooit meer de opinie van de raadscommissie zullen vragen als het gaat om inspraak. Als er als gevolg van inspraak belangrijke keuzes en punten van nieuw beleid naar voren komen, dan kan het raadzaam zijn die kwesties wel voor te leggen.

Het voorstel houdt dus in om een duidelijk onderscheid te maken tussen zaken die opiniërend en adviserend aan de raadscommissie worden voorgelegd en zaken die ter informatie worden aangeboden. Opiniëring en advisering alleen als daar echt aanleiding voor is en in alle andere gevallen een volledige informatie en een transparant proces.

De stand van zaken van lopende plannen en informatie over wat daar bij speelt zou een regulier onderwerp voor de podiumbijeenkomsten kunnen zijn. Dit kan een middel zijn om de raadscommissie beter en actief te informeren.

1.7 Advisering door de wijkraad als dat nodig is.

Het doel van het werk van wijk- en dorpsraden is het bewaken, in stand houden en zonodig verbeteren van de kwaliteit van het woon- en leefklimaat in de wijk of het dorp. De wijk- en dorpsraden hebben voor zaken van ruimtelijke ordening een signalerende en adviserende functie.

De toegevoegde waarde van de wijk- en dorpsraad ligt in specifieke kennis van de wijk en in de inbreng van collectieve bewoners- en wijkbelangen. Als er een plan in de maak is, kan de wijkraad inbrengen wat de collectieve belangen zijn en aangeven of de wijkbelangen goed aan de orde zijn gekomen.

Dat betekent niet, dat voor ieder ruimtelijk plan advies nodig is van de wijk- of dorpsraad. Kleine en eenvoudige plannen die in overeenstemming zijn met bestaande beleid en waar niet direct wijkbelangen meer gemoeid zijn, hebben geen advies van de wijkraad nodig. Het is niet de bedoeling dat de wijkraad min of meer een bestuursorgaan wordt en gaat beoordelen of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of er sprake is van een zorgvuldige afweging van belangen ten opzichte van een of meer belanghebbenden.

Ook ten aanzien van de inbreng van de wijkraad geldt de vraag hoe die in het proces van een bestemmingsplan zo effectief mogelijk kan worden ingepast. Er moeten geen dubbels ontstaan en de inbreng zou liefst zo veel mogelijk met andere stappen gecombineerd moeten worden. Een dubbel zou bijvoorbeeld zijn, dat discussies zich gaan herhalen en dat de wijkraad een forum wordt voor belanghebbenden om hun eigen belangen te bepleiten. Qua logistiek is het erg effectief als de inspraak met alle belanghebbenden en de inbreng en advisering door de wijkraad gecombineerd worden in één proces. De informatie over het plan kan dan aan iedereen tegelijk worden gegeven.

Daarom zal aan de wijkraden worden gevraagd om hun advies zoveel mogelijk als onderdeel van het inspraaktraject te geven en niet dus meer na afsluiting van het inspraaktraject.

De inbreng van de wijkraad ziet er in de drie scenario's als volgt uit.

eenvoudige aanpak	<p>De wijk- of dorpsraad wordt informeel bij het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan betrokken.</p> <p>1^e keer: de projectleider met evt. andere projectleden bespreekt het ontwerp met de wijkraad en de wijkraad kan daar op reageren.</p> <p>De wijkraad krijgt terugkoppeling hoe de inbreng van de wijkraad is verwerkt.</p>
normale aanpak	<p>De wijk- of dorpsraad wordt tweemaal bij het bestemmingsplan betrokken:</p> <p>1^e keer: informeel bij het opstellen van het voorontwerp (zoals bij het eenvoudig scenario met terugkoppeling);</p> <p>2^e keer: formeel in de vorm van een advies over de inhoud van het voorontwerpbestemmingsplan gezien vanuit de belangen van de wijk; dat advies wordt liefst in de fase van de inspraakprocedure gegeven.</p>
zware aanpak	<p>De wijk- of dorpsraad wordt driemaal bij het bestemmingsplan betrokken:</p> <p>1^e keer: informeel bij opstellen van de nieuwe hoofdlijnen van beleid;</p> <p>2^e keer: informeel bij het opstellen van het voorontwerp (zoals bij het eenvoudig scenario met terugkoppeling);</p> <p>3^e keer: formeel in de vorm van een advies over de inhoud van het voorontwerpbestemmingsplan gezien vanuit de belangen van de wijk; dat advies wordt liefst in de fase van de inspraakprocedure gegeven.</p> <p>In het geval, dat de wijk- of dorpsraad zitting heeft in een klankbordgroep die is ingesteld om dat bestemmingsplan te begeleiden, vindt de inbreng van de wijkraad vooral daar plaats. Aparte of volledige advisering zal dan in de regel niet meer nodig zijn.</p>

Onderwerp:
Efficiënte aanpak herziening
bestemmingsplannen

Volnummer 2011-82
Dienst/afdeling SSO

De raad van de gemeente Oss;

overwegende,

- dat de Wet ruimtelijke ordening verplicht om alle bestemmingsplannen tijdig integraal te herzien;
- dat het niet tijdig herzien per 1 juli 2013 tot gevolg heeft dat de bevoegdheid vervalt tot het invorderen van rechten voor diensten die verband houden met het bestemmingsplan;
- dat een efficiëntere aanpak van de herziening van bestemmingsplannen mogelijk en nodig is om die datum te halen;
- dat ook meer in het algemeen vanwege de economische crisis en de noodzaak van bezuiniging bestaande werkprocessen zo efficiënt mogelijk moeten worden ingericht;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 september 2011;

gelet op het advies van de raadscommissie Wonen, openbare ruimte en milieu van 12 oktober 2011;

besluit:

1. een nieuw kader vast te stellen voor een efficiënte aanpak van de integrale herziening van bestemmingsplannen;
2. in te stemmen met de aanpak op basis van drie richtinggevende scenario's: eenvoudige, normale en complexe bestemmingsplannen: bijlage 1 bij het voorstel;
3. in te stemmen met de indeling in het voorstel van de bestemmingsplannen, die nog op de rol staan;
4. deze aanpak aan te merken als een uitwerking van de gemeentelijke kaderregelingen over inspraak en wijkgericht werken;
5. kennis te nemen van de stand van zaken van de integrale herziening bestemmingsplannen per eind 2010, die is opgenomen in bijlage 3 bij het voorstel;
6. dit besluit bekend te maken en de nieuwe werkwijzen aansluitend te laten ingaan.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 3 november 2011 .

De gemeenteraad voornoemd,

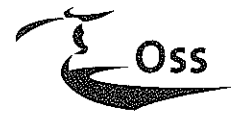
De griffier,

De voorzitter,

drs. P.H.A. van den Akker

Drs. W.J.L. Buijs-Glaudemans.

Coll:

Aan de raadsadviescommissie Wonen,
Openbare ruimte en Milieu

Stedelijke Ontwikkeling
Raadhuislaan 2, Oss
Telefoon [0412] 62 99 11
Fax [0412] 64 26 05
E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
26 OKT. 2011	sso/ph	P. Huijs	629969
Onderwerp			Aantal bijlagen
doorberekening kosten			-

Geachte leden van de commissie,

In de vergadering van de raadscommissie WOM van 12 oktober 2011 is het onderwerp 'behandeling van verzoeken om grote afwijking van bestemmingsplannen' opiniërend aan de orde geweest.

Daarbij is onder meer gevraagd naar wanneer men voor de gevraagde afwijking van een bestemmingsplan moet gaan betalen. Gaat nu bij wijze van spreken elk contact, elk advies en elk telefoontje geld kosten? Waar ligt de grens tussen informatie en kosteloos advies en de betaalde dienstverlening?

De bedoeling van het voorstel is om de kosten van arbeidsintensieve dienstverlening door te berekenen. De intentie is absoluut niet om voor direct beschikbare informatie en een eerste goed advies te laten betalen. De Wet openbaarheid van bestuur en de Wet ruimtelijke ordening regelen de openbaarheid van informatie en de legesverordening regelt de kosten van het verschaffen daarvan.

Als iemand vraagt naar de inhoud van een geldend bestemmingsplan, moet hij daar direct antwoord op krijgen en eventueel alleen de repro- of zoekkosten, zoals geregeld in de legesverordening, betalen.

Als iemand vraagt of zijn plan of project in het bestemmingsplan past, dan kan daar in de meeste gevallen direct een antwoord op gegeven worden. Het kan dan best zijn, dat er nog een hele

vergunningprocedure moet volgen, maar meestal kan over de hoofdlijn direct duidelijkheid worden gegeven.

Nu de actualiteit van onze bestemmingsplan goed op orde komt, is steeds meer direct duidelijk wat kan en wat niet kan. De behoefte aan afwijking van bestemmingsplannen wordt daardoor kleiner. We maken juist nieuwe bestemmingsplannen om aan te geven wat mogelijk is en om behoeften op het gebied van wonen, werken en recreëren direct te faciliteren.

In de meeste gevallen kan ook direct een advies gegeven worden of een verzoek om afwijking van een bestemmingsplan zin heeft of niet. Als de kwestie speelt in een actueel bestemmingsplan, dan is dat plan natuurlijk het eerste referentiekader. Als het bestemmingsplan wat ouder is, zijn het ruimtelijk beleid en de standaard voor nieuwe bestemmingsplannen van belang. Ook dan kan vaak snel een inschatting gegeven worden over de haalbaarheid van een verzoek om afwijking, de kosten daarvan en de te volgen procedure. Het motto is wat mij betreft: er gaat niemand de deur uit zonder goede informatie en zonder een goed eerste advies.

Als iemand daarna besluit om werk te gaan maken van zijn plannen, kan hij een keuze maken. Hij kan een verzoek om een principe-uitspraak doen, vragen om verder overleg over of hulp bij de aanvraag of direct een volledige aanvraag indienen. En dan worden voor de behandeling daarvan kosten in rekening gebracht zoals in het voorstel staat.

Ik zou voor wat betreft de eerste dienstverlening een vergelijking willen maken met de beroepspraktijk van particuliere dienstverleners: advocaten, notarissen en andere adviseurs. Daar zijn een eerste consult en oriëntatie op de kwestie vaak gratis. De klant wordt geïnformeerd over de mogelijkheden van dienstverlening en over de haalbaarheid van de zaak in kwestie. De klant krijgt kosteloos inzicht in de mogelijkheden en een eerste indruk van de haalbaarheid en hij kan daarmee een beslissing nemen of hij van de diensten gebruik maakt of niet.

Na het verstrekken van de nodige informatie in combinatie met zo'n eerste advies is de dienstverlening van toepassing op basis van doorberekening van kosten. De aanvrager kan daarbij de keuze maken uit het zetten van tussenstappen (verzoek om principebeoordeling en/of vooroverleg over de inhoud van de aanvraag) of uit het direct indienen van de volledige aanvraag.

Er zal een aanvraagformulier worden opgesteld om een aanvraag om principe-beoordeling te doen. Dat zal de duidelijkheid zeker ten goede komen.

Ik wil met dit voorstel dus zeker niet de indruk wekken, dat direct en voor alles moet worden betaald. Het is de taak om de informatievoorziening en de eerste advisering zo klantgericht en zo

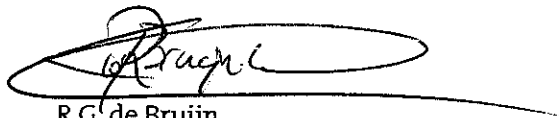
goedkoop mogelijk aan te bieden. We hebben daarvoor onze baliefuncties en onze digitale diensten en informatie.

Maar als er voor een bepaald verzoek behoorlijke kosten verbonden zijn aan de dienstverlening dan is doorberekening daarvan ook op zijn plaats.

Daarom wordt de doorberekening van kosten in de fase van vóór een formele aanvraag ook alleen toegepast voor de grotere afwijkingen van bestemmingsplannen. In geval van zgn. binnenplanse afwijkingen en kruimelgevallen is de dienstverlening verdisconteerd in de vaste tarieven voor de omgevingsvergunning.

Ik hoop, dat deze toelichting, die ik mede namens mijn collega Hoeksema geef, de gevraagde duidelijkheid biedt.

Hoogachtend,

R.G. de Bruijn

Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling, c.a.

Conclusies naar aanleiding van gedachtewisseling over Notitie efficiency herziening bestemmingsplannen en wabobeleid op 18 mei 2011.

Deelnemers	Deelnemers:
Doel	<ul style="list-style-type: none">• Wethouders: Hoeksema en De Bruijn.
Status	<ul style="list-style-type: none">• Raadsleden: Van Dinther, Van Schoonhoven, Molenkamp; Van Mook; Van den Heuvel-Slingerland, Jaspers en Geerts;• Commissiegriffier WOM: Beijers• Ambtenaren: Schoneveld, Van Zuijlen en Huijs• gespreksleider: Chris Perreijn.

Doel van de bijeenkomst is om informeel van gedachten te wisselen over het proces van de herziening bestemmingsplannen en de noodzaak en de mogelijkheden om efficiency op dat gebied te verbeteren. Een tweede onderwerp van informeel overleg zijn voorstellen voor nieuw Wabo-beleid (zogenaamde projectafwijkingsbesluiten).

De informatie uit deze bijeenkomst is input voor voorstellen aan college en raad.

Status: de bijeenkomst is volledig informeel en bindt niemand.

Draagvlak	<p>Er is bij iedereen een besef van de mogelijkheid van meer efficiency en van de noodzaak daarvan. De doelstelling om medio 2013 alle bestemmingsplannen herzien te hebben, wordt onderschreven en dus ook de noodzaak om nu bij te sturen.</p> <p>Raadsleden willen meewerken aan meer efficiency, maar dat mag niet ten koste gaan van de taak van de raadscommissie en de raad om kaders te stellen en proces en inhoud te kunnen volgen en beoordelen.</p> <p>Er is instemming met het streven naar meer maatwerk: een efficiënte aanpak afstemmen op de aard en inhoud van het plangebied.</p>
------------------	--

Communicatie	<p>De communicatie kan meer naar een standaard gaan en hoeft niet het niveau te hebben van actieve informatie aan alle belanghebbenden voor wie er iets wijzigt of juist niet wijzigt.</p> <p>Een geleidelijke (en dus geen abrupte) verschuiving van papier naar internet is mogelijk. De gemeente moet voor een bestemmingsplan met veranderingen/ontwikkelingen niet volstaan met passieve informatie via Oss-Actueel en internet, maar moet ook actief informatie geven en belanghebbenden opzoeken en informeren. Maar er mag geen verwachtingspatroon ontstaan, dat de</p>
---------------------	--

gemeente belanghebbenden altijd vooraf en persoonlijk informeert. Juridisch blijft de eigen verantwoordelijkheid uitgangspunt.

De communicatie kan afgestemd worden op de aard en de omvang van het plangebied. In een echt beheer-bestemmingsplan kan een basiscommunicatie van Oss-Actueel en internet volstaan. Maar als het bestemmingsplan ontwikkelingen mogelijk maakt, moet er meer/actievere informatie zijn.

Plannen van aanpak

De raadsleden stellen het op prijs om vooraf het proces te zien en de inhoudelijke kaders voor nieuwe bestemmingsplannen te kunnen beoordelen.

Maar het is niet nodig om elk plan van aanpak in de commissie te behandelen.

In plaats daarvan kan een voorstel worden gemaakt voor de aanpak en het proces van het hele programma herziening met onderscheid naar aard/proces (licht, midden, zwaar). In dat proces wordt aangegeven wat het planproces is (stappen en communicatie) en hoe de raadscommissie daarin betrokken is voor wat betreft kaderstelling en vaststelling.

Geen dubbels in het proces

Door iedereen worden dubbels in de huidige processen gezien en door iedereen wordt gevonden, dat het aantal stappen beperkt kan worden. Er moeten geen onnodige stappen gezet worden, geen onnodige advies- en besluitmomenten zijn en er moet geen onnodige herhaling van standpunten zijn. In de bijeenkomst is niet uitgewerkt wat dat betekent en de opvattingen daarover kunnen dus verschillen.

Men staat open voor een aanpak waarin dat wordt uitgewerkt in de vorm van 3 varianten: licht, midden en zwaar. De beperking van het aantal stappen mag niet ten koste gaan van kaderstelling (waar dat nodig is) of ten koste van beoordeling inhoud (waar dat nodig is).

Parallel werken

Wachttijden moeten vermeden worden en men stemt in met het zoveel mogelijk door- of parallel werken. Dus wel de opinie of het advies van de raadscommissie vragen waar dat nodig is, maar ook het proces zoveel mogelijk door laten lopen met de volgende fase.

Hoorcommissie

Ten aanzien van de functie en het nut van de hoorcommissie lopen de meningen uiteen. Voor een deel is er sprake van een 'dubbel' (herhaling van standpunten) en van werk, dat goed ambtelijk kan worden gedaan. Maar het is ook een laagdrempelig platform voor burgers, waar ze hun verhaal kunnen doen bij anderen dan de plannenmakers of de bestuurder. Een aantal raadsleden geeft aan hiermee een beter beeld te krijgen van wat er speelt.

De meeste raadsleden hechten aan het behoud van de huidige hoorcommissie, zodat een voorstel voor niet-horen of voor een vorm van ambtelijk horen niet haalbaar is.

Wel een punt van aandacht is de huidige gang van zaken in de hoorcommissie. Er gebeurt meer dan alleen het toelichten van een zienswijze door de indiener, er vindt ook in verschillende mate een uitwisseling van standpunten plaats, die eigenlijk in de raadscommissie thuis hoort. Gevraagd wordt om naar het functioneren van de hoorcommissie te kijken en naar alternatieven voor de huidige taak van de commissie.

Spreekrecht in de vergadering raadscommissie Als de hoorcommissie blijft bestaan, lijkt er geen bezwaar te zijn om het spreekrecht in de raadscommissie achterwege te laten. Spreekrecht in de raadscommissie voegt dan weinig of niets toe aan de informatie. De suggestie is gedaan om alleen toegang te geven tot het spreekrecht als er sprake is van nieuwe omstandigheden, maar dat is niet vooraf te bepalen. Dat betekent, dat het spreekrecht zou kunnen vervallen als het gaat om de vaststelling van bestemmingsplannen en belanghebbenden eerder de mogelijkheid hebben gehad hun zienswijze toe te lichten bij de hoorcommissie.

wabobeleid De voorstellen rond het nieuwe beleid voor het waboprojectafwijkingsbesluit vinden behoorlijk draagvlak en dat geldt ook ten aanzien van de delegatie op dit gebied. Dus deze voorstellen kunnen verder worden uitgewerkt en aan de raad worden aangeboden.

Vervolgacties

- voorstel uitwerken, waarin de procesefficiency vertaald wordt in drie scenario's, die model staan voor drie soorten herzieningsplannen:
 1. licht scenario voor conserverende plannen: er verandert weinig;
 2. midden scenario voor combinatieplannen: het nieuwe plan is gericht op behoud van het bestaande, maar laat ook nieuwe dingen toe;
 3. zwaar scenario voor grote complexe of heel dynamische gebieden; het plan is complex en gericht op grote, belangrijke en ingrijpende ontwikkelingen.
- in het voorstel worden de bestemmingsplannen die nog op de rol staan, hiernaar ingedeeld;
- in het voorstel wordt de communicatie met de buitenwereld in ieder geval voor een basisniveau gegarandeerd en met maatwerk aangevuld; in die uitwerking de afdeling Com betrekken;
- in de scenario's wordt aangegeven wanneer en hoe de raadscommissie betrokken wordt;
- voorstel uitwerken t.a.v. beleid voor waboprojectafwijkingsbesluit en delegatie op dit gebied;
- samen met de griffie kijken naar verbetering huidig functioneren hoorcommissie en naar alternatieven voor huidige taak;
- aan griffie voorstellen verdere actie te ondernemen ten aanzien van beperking

van het spreekrecht in de vergadering raadscommissie ter voorkoming van een dubbel met de mogelijkheid van toelichting in de hoorcommissie.

VOORSTELLEN VOOR

- Een efficiënter proces voor de herziening van bestemmingsplannen
- De uitvoering van de Wabo voor projectafwijkingsbesluiten

Dienst Stadsbeleid
Afdelingen SO en ROL
Dienst Stadsbeleid
maart 2011

INHOUD

§1	SAMENVATTING.....	3
§2	EEN EFFICIËNTER PROCES	6
§3	DE BETROKKENHEID VAN DE RAADSCOMMISSIE.....	11
§4	BELEID VOOR PROJECTAFWIJKINGSBESLUITEN (WABO)	18
§5	RAPPORTAGE HERZIENING BESTEMMINGSPANNEN 2010	26

§1 SAMENVATTING

Onderwerp en aanleiding

Deze notitie bevat voorstellen voor (1) een efficiënter proces voor de integrale herziening van bestemmingsplannen en (2) een goede uitvoering van de Wabo voor zover het om projecten gaat die afwijken van geldende bestemmingsplannen.

De Wet ruimtelijke ordening verplicht gemeenten om bestemmingsplannen actueel te houden. Dat betekent, dat ze eens in de tien jaren integraal tegen het licht moeten worden gehouden.

De gemeente Oss is bezig met een inhaalslag om alle verouderde bestemmingsplannen medio 2013 actueel te hebben. Dat is de deadline van de Wet ruimtelijke ordening daarvoor. Het lijkt op het eerste gezicht misschien een dure en tijdrovende operatie. Maar het maatschappelijk belang er van is groot. Het doel is om burgers en bedrijven in staat te stellen hun plannen te realiseren. Jaarlijks wordt over de stand van zaken gerapporteerd. Aan die rapportage worden nu concrete voorstellen gekoppeld. Er is een aantal jaren ervaring opgedaan en die ervaring kan een goede gids zijn voor de verdere aanpak. Daarnaast geldt de komende jaren de opdracht om zo efficiënt mogelijk te werken.

We hebben de vrijheid genomen om ook te kijken naar de betrokkenheid van de raadscommissie. Het proces kraakte soms in zijn voegen om alles op tijd aan te leveren en te behandelen in de raadscommissie. Meer dan eens klonk in de vergadering van de commissie de vraag of het proces niet anders kon. Het is niet aan ons om de procesgang naar en in de raadscommissie te bepalen. Maar omdat de behandeling in de raadscommissie een onderdeel is van het hele proces hebben we daar toch naar gekeken.

De notitie doet ook voorstellen als gevolg van de nieuwe Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Die nieuwe wet brengt een aantal 'ruimtelijke' besluiten onder de paraplu van de omgevingsvergunning, onder meer het projectbesluit. Voor de toepassing van dat projectbesluit gold specifiek beleid en dat beleid moet voor dat soort nieuwe omgevingsvergunningen (Wabo-projectafwijkingsbesluiten) opnieuw bepaald worden.

Tussen de voorstellen over bestemmingsplannen en Wabo-projectafwijkingsbesluiten bestaat een nauw verband, omdat beide werkterreinen hun eigen prioriteit en capaciteit vragen. De beschikbare capaciteit moet zo goed en zo efficiënt mogelijk verdeeld worden over de ruimtelijke opgaven.

Meer efficiency is goed mogelijk

In deze nota worden suggesties en voorstellen gedaan voor een efficiëntere procesgang. Als dat verstandig gebeurt, hoeft dat niet ten koste te gaan van de inhoudelijke kwaliteit. We zijn gewend geraakt om kwaliteit te zoeken in meer overleg, meer studies en meer adviezen en stappen.

Maar er zijn in het proces langzamerhand dubbels en onnodige stappen ingeslopen, die het totale proces lang en duur maken.

De kwaliteit van het proces wordt er meestal beter op als het korter is en voor iedereen duidelijker doorlopen wordt. De dienstverlening wordt er zeker beter van als we er in slagen met dezelfde capaciteit en middelen bestemmingsplannen sneller te herzien.

Het is natuurlijk belangrijk om met z'n allen dezelfde keuzes te maken. Het zou niet goed zijn als het college van burgemeester en wethouders gaat bijsturen op het proces van bestemmingsplannen en projectafwijkingbesluiten als daar bij de raad een heel ander beeld van bestaat.

**Stand van zaken
herziening
bestemmingsplannen**

In de laatste paragraaf van deze notitie wordt de stand van zaken anno 2010 aangegeven van het project integrale herziening bestemmingsplannen. Daarover wordt jaarlijks gerapporteerd. Ambitie is en blijft om medio 2013 alle oude bestemmingsplannen herzien te hebben. Dat gaat alleen maar lukken als dat efficiënt wordt aangepakt.

In de vorige rapportage over de periode 2009-2013 hebben we een nieuwe impuls willen geven aan de integrale herziening. De horizon van 2013 lijkt wel ver weg, maar dat is schijn. De herziening van grote bestemmingsplannen kost veel tijd. De keuzes, die in dat eerdere programma zijn voorgesteld, hebben duidelijk gewerkt. Er is veel meer prioriteit voor deze overheidstaak, de wettelijke verplichte digitalisering is ingevoerd, er is behoorlijk gestandaardiseerd en er wordt goed projectmatig gewerkt. Toch zijn niet alle voorstellen daarin maximaal tot hun recht gekomen. De voorstellen op het gebied van beperking van het aantal malen overleg en inspraak en om het hele proces van A tot Z efficiënter aan te pakken zijn onvoldoende uitgevoerd. Nu de balans van 2010 aangeeft dat we zonder extra inspanningen de ambitie van 2013 niet dreigen te halen, is het hoog tijd om daar wel invulling aan te geven.

Voorstellen en discussiepunten.

U vindt in deze notitie voorstellen en discussiepunten. Die spelen op drie terreinen, die ieder in een aparte paragraaf aan de orde komen. De voorstellen en discussiepunten worden in het overzicht hieronder samengevat.

Efficiënter proces

- Communicatie over nieuwe bestemmingsplannen meer standaardiseren.
- Zoveel mogelijk informatie geven via digitale media aan burgers, bedrijven en raad/raadscommissie.
- De procedure van bestemmingsplannen uitzuiveren op dubbels en herhaling van standpunten.
- Bestemmingsplannen maken met zo min mogelijk voorwerk.
- In de procedure van een bestemmingsplan zo min mogelijk stappen na elkaar zetten en dus zo veel mogelijk stappen combineren.
- Experimenteren met het opstellen van beheerbestemmingsplannen zonder inspraak.

**Betrokkenheid
raadscommissie**

- De frequentie van commissie- en raadsvergaderingen beter afstemmen op het aanbod van bestemmingsplannen.
- Het horen van indieners van zienswijzen behouden, maar niet meer opdragen aan de hoorcommissie bestemmingsplan maar laten gebeuren door wethouder of ambtelijk apparaat.
- Bepalen of het spreekrecht in de raadscommissie behouden moet blijven als het om bestemmingsplannen gaat.
- Bepalen hoe kaderstelling door de raad anders of beter kan dan nu.

**Beleid voor Wabo-
projectafwijkingbesluiten**

- Waar mogelijk voorrang geven aan de integrale herziening van bestemmingsplannen.
- Behandeling principeverzoeken zoveel mogelijk combineren met integrale herziening bestemmingsplannen.
- Zo volledig mogelijk kostenverhaal voor behandeling van verzoeken om afwijking van

- een bestemmingsplan.
- Criteria bepalen die nodig zijn voor de keuze voor een projectafwijkingbesluit of voor een (postzegel)bestemmingsplan.
- Ruime toepassing van de mogelijkheid om bedenkingenvrije categorieën aan te wijzen.
- Delegatie van de verplichte besluitvorming over kostenverhaal.

Ook efficiency in het interne productieproces

Met deze voorstellen zijn we zeker niet volledig. De notitie is vooral gericht op de beslissingen die het college en de raad samen moeten nemen over prioriteiten en processen. De opdracht om zo efficiënt mogelijk bestemmingsplannen te maken, geldt even goed voor het interne

productieproces. De afgelopen tijd is dat proces op verschillende punten verbeterd:

- er wordt strakker gestuurd op de planning en de resultaten; met name wordt voorkomen, dat er verdringing plaatsvindt van deze langer lopende projecten. De neiging bestaat snel om korte termijn zaken even prioriteit te geven waardoor de herzieningen onbedoeld kind van de rekening worden.
- er wordt gewerkt in vaste en ervaren teams. De teams hebben een samenstelling (projectleider, jurist, stedenbouwkundige, planoloog en tekenaar) die gedurende het hele project niet meer wijzigt. Een wijziging betekent bijna altijd verlies van kennis van de vertrekkende en de noodzaak van inlezen en inwerken van de opvolger.
- bestemmingsplannen worden nu zo veel mogelijk gestandaardiseerd opgesteld. Er zijn standaarden voor de toelichtingen, voor de bestemmingen en de regels. De standaarden voor de bestemmingen en de regels zijn helemaal in de software als bouwstenen verwerkt.

Die aanpak maakt het mogelijk om echt grote bestemmingsplannen te maken. De grootte van plangebieden is nu een veelvoud van vroeger. De projectmatige aanpak, de standaardisering, de digitalisering en de vergroting van de plangebieden zijn de belangrijkste voorwaarden om in het interne productieproces zo efficiënt mogelijk te werken.

Wat eerder meer dan minder wordt zijn de inhoudelijke kwaliteitseisen, die aan een bestemmingsplan worden gesteld. De onderzoeks- en verantwoordingsaspecten als gevolg van nieuwe wetten en regels nemen alleen maar toe¹. Hier ligt de uitdaging om dat onderzoek en verantwoording goed te doen, maar ook niet beter dan nodig.

Dus ook in het interne productieproces zijn maatregelen genomen. We zien daar geen echte verandermomenten, wel de stevige opdracht om de ingeslagen richtingen zoveel mogelijk door te zetten. Suggesties in dit opzicht zijn altijd welkom.

Vervolg

Deze notitie is bedoeld als aanzet. Waar willen we bijsturen en hoe willen we dat doen? Daar willen we het gesprek over aangaan. Na dat gesprek maken we de balans op en werken we het resultaat uit met concrete voorstellen.

¹ Bijvoorbeeld: economische haalbaarheid, archeologie en cultuurhistorie, geluidhinder, trilling, geurhinder, luchtkwaliteit, bodem, straling, waterhuishouding, externe veiligheid, flora en fauna, verkeer en parkeren, bedrijven en milieuzonering, molenbiotoop en per 1 april 2011 komt daar de algemene merbeoordelingsplicht bij.

§2 EEN EFFICIËNTER PROCES

In dit hoofdstuk vindt u voorstellen om sneller en efficiënter bestemmingsplannen te maken. Die voorstellen gaan over drie onderwerpen: communicatie, inspraak en het aantal stappen in het proces.

Meer informatie en communicatie via internet

Voor de communicatie over een bestemmingsplan in procedure bestaan geen formele standaarden in onze gemeente. Er zijn daardoor verschillen per bestemmingsplan. Uiteraard moet de gemeente altijd voldoen aan de wettelijke vereisten. Die zijn dat indieners van zienswijzen altijd antwoord en informatie krijgen over mogelijkheden van bezwaar en beroep, en dat de gemeente de wettelijke verplichte publicaties plaatst in Oss-Actueel, de Staatscourant en op de website.

Maar los van die wettelijke verplichtingen bestaan er verschillen hoe burgers geïnformeerd worden over de start en de vorderingen van een bestemmingsplan.

De grote lijn is wel dat naarmate een bestemmingsplan groter en belangrijker is, er meer aandacht wordt besteed aan communicatie. Een tendens van de laatste jaren is om bij de start van een belangrijk bestemmingsplan alle adressen in een plangebied te informeren.

Voorbeelden van verschillen in communicatie zijn:

- er wordt een formeel getinte publicatie geplaatst in Oss-Actueel, pagina officiële bekendmakingen;
- er wordt een informatief artikel geplaatst met tekening in het redactionele gedeelte van Oss-Actueel;
- de naaste omgeving van een bouwproject wordt met een brief geïnformeerd over de start van een project en de mogelijkheden van inspraak;
- alle adressen in een plangebied worden persoonlijk geïnformeerd over de start en vorderingen van het bestemmingsplan, vaak in de vorm van opvolgende nieuwsbrieven;
- alle adressen in een plangebied worden persoonlijk uitgenodigd voor een of meerdere inloopbijeenkomsten, waarop men informatie kan krijgen;
- er wordt een aparte website bijgehouden met informatie over inhoud en proces.

Onze indruk is dat wij een hoge standaard van communicatie hanteren.

Nu is de trend om iedereen bij de start informeren en degenen die op een of andere manier betrokken zijn geraakt bij het proces blijvend persoonlijk op de hoogte houden. Het is een heel hoge ambitie om iedereen die mogelijk een belang heeft bij een plan ook persoonlijk te informeren.

Ons voorstel is om naar een standaard en basisniveau van communicatie en informatie te gaan.

Dat basisniveau bestaat dan uit het iedereen op gelijke wijze informeren via Oss-Actueel en de website van de gemeente. In het nabije verleden was er wel eens kritiek, omdat het nieuwsblad Regio Oss, waarin Oss-Actueel is opgenomen, niet alle adressen in het buitengebied bereikte. Maar via

internet is de website van Oss voor nagenoeg iedereen beschikbaar. Persoonlijke informatie en antwoord blijven aan de orde, waar dat wettelijk verplicht is.

Verder willen we de website meer gebruiken om informatie en de stand van zaken voor iedereen beschikbaar te stellen. Vooral op de website moet iedereen de informatie kunnen vinden die voor hem belangrijk is. Het digitale kanaal moet de functie van de brievenbus zoveel mogelijk over gaan nemen. Dat basisniveau kan te weinig zijn als het om echte ontwikkelings- of herstructureringsplannen gaat, waarbij de omgeving sterk verandert en omwonenden met eigendommen of andere belangen direct betrokken zijn. Dan moet de informatie directer en persoonlijker zijn. Maar ook dan kan na een eerste persoonlijke informatieronde algemene vervolginformatie via internet en de website gegeven worden.

**Bestemmingsplannen
voortaan digitaal
naar raadscommissie
en raad**

Alle nieuwe bestemmingsplannen moeten vanaf 1 januari 2010 digitaal worden opgesteld. Een van de doelstellingen van de Wro is om ruimtelijke plannen en besluiten via internet voor iedereen kenbaar te maken.

Bestemmingsplannen moeten op de landelijke website

ruimtelijkeplannen.nl getoond worden en mogen daarnaast op een eigen

gemeentelijke website toegankelijk worden gemaakt. De gemeente Oss heeft sinds 1 augustus 2010 een eigen website, waarop alle geldende bestemmingsplannen van Oss voor iedereen permanent digitaal ingezien en gedownload kunnen worden. Die gemeentelijke website heeft de mogelijkheid om plannen alleen voor de leden van de raadscommissie en de raad te tonen. Dat kan gebruikt worden voor bestemmingsplannen die ter kennisneming, opiniering of advisering voor de raadscommissie worden geagendeerd. Het levert een aardige besparing op als we bestemmingsplannen digitaal aan commissie en raad kunnen aanbieden. Voor de burger werkt dat al grotendeels zo. De verbeelding op papier van een digitaal bestemmingsplan blijft verplicht en die moet ook als zodanig door de raad worden vastgesteld, dus die gaat niet helemaal verdwijnen. Maar we willen graag de digitale versie zoveel mogelijk promoten en gebruiken in alle contacten met raad, burgers en professionele gebruikers (makelaars, architecten en bouwwereld).

Het is een proces van gewenning om bestemmingsplannen niet meer vanaf het papier maar via het scherm te raadplegen. De nieuwe generatie van grote en complexe bestemmingsplannen zijn digitaal sneller en beter te benaderen dan via het papier. De papieren weergave kan de stapeling van regels en informatie steeds slechter weergeven.

**Inspraak over
bestemmingsplannen**

Inspraak is de mogelijkheid om met de gemeente van gedachten te kunnen wisselen over een voornemen (voorontwerpbestemmingsplan) van de gemeente. Na de inspraak wordt dan het voornemen als ontwerp conform

de Wet ruimtelijke ordening in procedure gebracht. De Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat die procedure dan opnieuw begint met de mogelijkheid om zienswijzen over dat ontwerpbestemmingsplan naar voren te brengen.

De Wro verplicht niet tot inspraak over bestemmingsplannen, de gemeente kan er ook voor kiezen om dat niet te doen. De reden van de wetgever om dat niet meer verplicht te stellen is dat de zienswijzenprocedure van de Wro ook elementen van inspraak heeft.

De gemeente kan dus zelf kiezen: wel of geen inspraak over bestemmingsplannen.

Wordt er wel gekozen voor inspraak, dan is er een dubbele voorbereidingsprocedure: eerst inspraak en dan de wettelijk verplichte zienswijzenprocedure (u.o.v.²). Wordt er niet gekozen voor inspraak, dan is er een enkele voorbereidingsprocedure: alleen de wettelijk verplichte zienswijzenprocedure van de Wro. Een inspraakprocedure kost met voorbereiding en nazorg 4-6 maanden, dus de keuze wel of geen inspraak maakt in tijd veel uit.

De raad van de gemeente Oss heeft op 23 februari 2006 beleidsregels vastgesteld voor de inspraak over ruimtelijke plannen. De essentie van die beleidsregels is dat er geen dubbele voorbereidingsprocedure is voor kleinere projecten en kleinere bestemmingsplannen (uitwerkingen en wijzigingen), maar wel voor de normale en grote bestemmingsplannen.

Die beleidsregels staan in het volgende schema.

Categorie project/plan	Regel voor Inspraak/u.o.v.
<ul style="list-style-type: none"> • Vrijstellingen ex artikel 19 lid 1 en 2 WRO (= nu projectafwijkingbesluit) • Uitwerkings- en wijzigingsplannen ex artikel 11 WRO 	<ul style="list-style-type: none"> • Enkele voorbereidingsprocedure: geen inspraak, alleen verplichte u.o.v. • U.o.v. met eventueel een hoorzitting, waarop met gemeente over het onderwerp van gedachten kan worden gewisseld.
<ul style="list-style-type: none"> • Bestemmingsplannen (integraal en partiële herziening) • Wettelijke structuurplannen (art. 7 WRO) 	<ul style="list-style-type: none"> • Dubbele voorbereidingsprocedure: wel inspraak én verplichte u.o.v. • In de regel een inspraakavond in de inspraakfase. • Hoorcommissie bestemmingsplannen, waar iedere indiener zijn zienswijze mondeling kan toelichten. • Alternatief: interactieve beleidsvorming.
<ul style="list-style-type: none"> • Niet-wettelijke beleidsdocumenten op het gebied van de ruimtelijke ordening 	<ul style="list-style-type: none"> • U.o.v. niet van toepassing, maar alleen inspraakverordening. • Normale inspraakprocedure met hoorzitting. • Alternatief: interactieve beleidsvorming.

**Ervaring opdoen:
geen inspraak voor
beheerplannen**

Aan deze beleidsregels willen we niet veel veranderen, maar het accent kan wel verlegd worden. Voor de herziening van grote bestemmingsplannen blijft inspraak in de regel nuttig en nodig. Zeker als er meerdere decennia liggen tussen het oude en het nieuwe bestemmingsplan. Maar als het een groot plan is en er in dat gebied toch weinig nieuws onder de zon is, dan heeft inspraak weinig toegevoegde waarde. De vraag is dan vooral of het bestemmingsplan een goede beheerregeling is. Aangezien we voor bestaande situaties een goede standaardregeling hebben, hoeven we niet voor elk gebied het wiel uit te vinden. Maatwerk blijft altijd tot op zekere hoogte nodig, maar de discussie daarover kan ook in één keer.

Dus we willen ervaring opdoen met een werkwijze om voor bestemmingsplannen die niet complex zijn, geen dubbele voorbereidingsprocedure te volgen. Wat een alternatief kan zijn voor een volledige

² U.o.v. staat voor uniforme openbare voorbereidingsprocedure, die geregeld is in de Algemene wet bestuursrecht.

inspraakprocedure is om vóór de wettelijke procedure een soort inloopmogelijkheid te bieden. Dat biedt de mogelijkheid om heel laagdrempelig informatie te krijgen en te geven en om met belanghebbenden een op een te overleggen over allerlei details van het plan. Dat is dan geen inspraak, maar een informele stap in het productieproces. Er kan ook een informatieavond gehouden worden voordat de wettelijke procedure begint.

**Vaak meervoudige
voorbereidingsprocedures
voor een nieuw
bestemmingsplan**

Het aantal stappen in het proces van een bestemmingsplan varieert heel sterk. Een klein bestemmingsplan kan na interne voorbereiding direct ter visie worden gelegd voorafgaand aan de vaststelling. Voor een groot en complex bestemmingsplan worden behoorlijk wat stappen achter elkaar gezet: projectvoorstel, inventarisatie, klankbordsessies, programma/structuurvisie, voorontwerp (met inspraak, inloopsessies en wettelijk vooroverleg), ontwerp, vaststelling. Dan is vaak een drie- of vierdubbele voorbereidingsprocedure het gevolg: klankbordsessies, inspraak over de structuurvisie, inspraak over het voorontwerp en zienswijzen op het ontwerp.

Dat grote aantal stappen bij een groot bestemmingsplan is een gevolg van de zorgvuldigheid. Nieuw beleid wordt eerst apart aan de orde gesteld en eerst worden hoofdlijnen vastgesteld en daarna pas de uitwerking daarvan in een concreet plan. Dat levert een hoge kwaliteit op en een zorgvuldige werkwijze, maar dat kost veel tijd en de kosten zijn hoog.

**Stappen zoveel
mogelijk in elkaar
schuiven**

Ons voorstel is om zoveel mogelijk stappen in elkaar te schuiven en om heel selectief te zijn met drie- of zelfs vierdubbele voorbereidingsprocedures. Het kan nodig zijn om eerst hoofdlijnen aan de orde te stellen, maar die hoeven niet per se onderwerp van inspraak te zijn. Gericht overleg met bedrijfsleven, belangenorganisaties en wijk- of dorpsraad is vaak voldoende. Die hoofdlijnen komen inhoudelijk toch voor iedereen ter discussie als het om het concrete plan gaat. We willen dus het opstellen van programma's, beleidsnota's en structuurvisies voorafgaand aan een bestemmingsplan zoveel mogelijk beperken. Het opstellen van zo'n visie kost een aantal maanden en de inspraak daarover nog eens.

Ons voorstel is om het aantal stappen in het proces van een bestemmingsplan zoveel mogelijk in elkaar te schuiven. Vooral voor grote en complexe plannen kan dat tijdswinst opleveren.

We hebben in het schema op de volgende pagina geprobeerd om aan te geven hoe maatwerk geleverd kan worden voor de productie van drie soorten bestemmingsplannen.

SCHEMA MAATWERK AANPAK BESTEMMINGSPANNEN			
STAP	Actualiseringsplan met weinig nieuw beleid en weinig ontwikkelingen (beheerplan) Voorbeeld: Noordwest-Oss, Midden Noord-Oss, Ravenstein Woongebieden	Actualiseringsplan met beleidskeuzen en ontwikkelingen Voorbeeld: grote bedrijventerreinen, zoals Molada en Elzenburg, complex plan zoals Beschermd stadsgezicht Ravenstein	Zeer complex of groot actualiseringsplan Voorbeeld: buitengebied Oss en Lith
1 Initiatief en projectvoorstel	<ul style="list-style-type: none"> plan van aanpak uitvoeren onderzoeken inventarisatie en analyse gericht overleg met belangenorganisaties opstellen ontwerpbestemmingsplan wettelijk vooroverleg overleg met wijk- of dorpsraad evt. inloopbijeenkomst evt. informatieavond besluit college informatie raadscommissie 	<ul style="list-style-type: none"> plan van aanpak uitvoeren onderzoeken inventarisatie en analyse opstellen uitgangspuntennotitie gericht overleg met belangenorganisaties overleg met wijk- of dorpsraad beslisdocument college informatie of opinie raadscommissie 	<ul style="list-style-type: none"> plan van aanpak (uitgebreid) beslisdocument college informatie raadscommissie/wijk- of dorpsraad
2 Inventarisatie en Programma	<ul style="list-style-type: none"> wettelijk vooroverleg overleg met wijk- of dorpsraad evt. inloopbijeenkomst evt. informatieavond besluit college informatie raadscommissie 	<ul style="list-style-type: none"> gericht overleg met belangenorganisaties overleg met wijk- of dorpsraad beslisdocument college informatie of opinie raadscommissie 	<ul style="list-style-type: none"> uitvoeren onderzoeken inventarisatie en analyse opstellen uitgangspuntennotitie gericht overleg met belangenorganisaties overleg met wijk- of dorpsraad beslisdocument college informatie of opinie raadscommissie
3 Voorontwerp	<i>Fasen 1, 2 en 3 worden in elkaar geschoven.</i>	<ul style="list-style-type: none"> opstellen voorontwerpbestemmingsplan wettelijk vooroverleg en inspraak opstellen eindverslag inspraak en overleg overleg met wijk- of dorpsraad besluit college informatie of opinie raadscommissie 	<ul style="list-style-type: none"> opstellen voorontwerpbestemmingsplan wettelijk vooroverleg en inspraak opstellen eindverslag inspraak en overleg overleg met wijk- of dorpsraad besluit college opinie raadscommissie
4 Ontwerp	<ul style="list-style-type: none"> zienswijzenprocedure horen indieners zienswijzen 	<ul style="list-style-type: none"> opstellen definitief ontwerp zienswijzenprocedure horen indieners zienswijzen 	<ul style="list-style-type: none"> opstellen definitief ontwerp zienswijzenprocedure horen indieners zienswijzen
5 Vaststelling	<ul style="list-style-type: none"> besluit college advies raadscommissie vaststelling bestemmingsplan terinzagelegging inwerkingtreding, evt. beroep en/of schorsing 	<ul style="list-style-type: none"> besluit college advies raadscommissie vaststelling bestemmingsplan terinzagelegging inwerkingtreding evt. beroep en/of schorsing 	<ul style="list-style-type: none"> besluit college advies raadscommissie vaststelling bestemmingsplan terinzagelegging inwerkingtreding evt. beroep en/of schorsing
Totale doorlooptijd	ca. 1,5 jaar	ca. 2 jaar	min 2,5 jaar

Dit schema is vooral richtlijn en nergens dwingend. Afwijking en maatwerk kunnen altijd. Als iets efficiënter is door iets niet te doen of juist wel, dan moet dat altijd mogelijk zijn. Een ogenschijnlijk eenvoudige situatie kan toch complex of beleidsgevoelig te zijn en dan kan het heel verstandig zijn om tussentijds een bezinning in te lassen over de essentie van dat plan of dat moment.

Maar we moeten ook tussenstappen en halfproducten durven over te slaan als we daar niet meer direct de meerwaarde van inzien.

§3 DE BETROKKENHEID VAN DE RAADSCOMMISSIE

Aanleiding: vragen en ervaringen

De afgelopen jaren is ervaring opgedaan met het proces en de afronding van een aantal grote bestemmingsplannen. Het aantal plannen, de grootte ervan en het aantal zienswijzen en insprekers heeft het systeem van voorbereiden, horen, inspreken en beraadslagen in zijn voegen laten kraken.

In de vergadering van de raadscommissie is wel gesproken van een stuwmeer van plannen. De vraag is gesteld of die plannen niet meer gespreid kunnen worden aangeboden. Anderzijds vraagt de raadscommissie om een planproces, dat recht doet aan de kaderstellende rol van de raad.

Los van deze directe vragen van de raadscommissie hebben wij de vrijheid genomen om de betrokkenheid van de raadscommissie in het hele planproces na te lopen.

Voor ons spelen op basis van de opmerkingen van de commissie en de eigen ervaringen de volgende vragen:

1. Er is ineens een stuwmeer van plannen voor de hoorcommissie en de raadscommissie. Kunnen de plannen niet meer gespreid worden?
2. Is het 'horen' van de indieners van zienswijzen nodig? Zo ja, wat is een goede en efficiënte manier daarvoor? Moet de hoorcommissie bestemmingsplannen blijven?
3. Moet het spreekrecht in de raadscommissie blijven voor de indieners van zienswijzen over een bestemmingsplan?
4. Is het niet beter en effectiever als de raad in een eerdere fase kaderstellend of anderszins betrokken is?

Hoe wordt de raadscommissie nu betrokken?

Voordat we op die vragen ingaan, geven we eerst een overzicht van hoe en in welke stadia van een planproces de raadscommissie nu bij een bestemmingsplan betrokken wordt.

Uit dat overzicht blijkt dat het vooral in de fase van projectvoorstel, programma en voorontwerp en inspraak veel verschil maakt of het om een klein en regulier bestemmingsplan gaat of om een bestemmingsplan met veel nieuw beleid of met een grote impact. Als hoofdlijnen van beleid aan de orde zijn of de impact groot, dan is de betrokkenheid van de raadscommissie (of raad) in de eerste fasen juist intensief. De daaropvolgende fasen van horen, adviseren en beraadslagen zijn vrijwel standaard voor elk bestemmingsplan, klein of groot maakt dan weinig verschil meer.

	Betrokkenheid raadscommissie	Verplicht of niet	Osse praktijk
1	Advisering over projectvoorstel en randvoorwaarden en uitgangspunten voor bestemmingsplan vooraf	wettelijk niet verplicht	normaal niet, wel bij nieuw beleid en belangrijke plannen wel altijd: besluit van college b&w ter kennisneming wel altijd: projectvoorstel moet aangeven hoe raadscommissie betrokken zal worden
2	Advisering over concreet programma voor en hoofdlijnen van bestemmingsplan	wettelijk niet verplicht	normaal niet, wel bij nieuw beleid en belangrijke plannen wel altijd: besluit van college b&w ter kennisneming
3	Advisering over voorontwerp-bestemmingsplan	wettelijk niet verplicht	normaal niet, wel bij belangrijke plannen wel altijd: besluit van college b&w ter kennisneming
4	Advisering over eindverslag inspraak en overleg	wettelijk niet verplicht	geen aparte advisering over eindverslag inspraak, tenzij daar bijzondere aanleiding voor is (bijv. complex of strategisch belangrijk plan) wel altijd: besluit van college b&w ter kennisneming
5	Advisering over definitief ontwerp bestemmingsplan	wettelijk niet verplicht	geen aparte advisering over definitief ontwerp, tenzij daar bijzondere aanleiding voor is (bijv. complex of strategisch belangrijk plan) wel altijd: besluit van college b&w ter kennisneming
6	Horen van indieners zienswijzen	wettelijk niet verplicht	Osse regeling hoorcommissie: opgedragen aan hoorcommissie bestemmingsplan
7	Advisering aan gemeenteraad over voorstel aan raad over zienswijzen	verplicht: primaire taak raadscommissie (Oss reglement van orde)	primaire taak raadscommissie: advies geven over voorstel aan raad over de zienswijzen
8	Horen van indieners zienswijzen, die gebruik maken van spreekrecht in vergadering van raadscommissie	op grond van huidige reglement voor raadscommissies: verplicht	iedereen, ook indiener van zienswijzen, krijgt de mogelijkheid van gebruik van spreekrecht; alle indieners van zienswijzen krijgen vooraf uitnodiging voor vergadering raadscommissie en info over mogelijkheid spreekrecht
9	Advisering over vaststelling bestemmingsplan	verplicht: primaire taak van Osse raadscommissie	primaire taak raadscommissie: advies geven over voorstel aan raad over vaststelling bestemmingsplan

Zijn stuwmeren van plannen te voorkomen?

De frequentie van commissie- en raadsvergaderingen is relatief laag. Op de vergaderkalender 2010 stonden 6 vergaderingen gepland van de raadscommissie WOM. Als dan rond één commissievergadering meerdere bestemmingsplannen spelen, wordt inderdaad veel gevraagd van commissie- en raadsleden. Meer spreiding van bestemmingsplannen leidt onherroepelijk tot vertraging, omdat de planprocessen niet vooraf exact te plannen zijn. Spreiding zal tot wachttijd leiden en die willen we juist voorkomen.

Wat kunnen andere oplossingen zijn? Naar onze mening is het beter om het aantal vergaderingen en de data daarvan aan te passen aan het aanbod van bestemmingsplannen en aan een doorloop zonder onderbreking daarvan. De vergaderfrequentie van de hoorcommissie bestemmingsplan wordt bepaald door het aanbod van zienswijzen en bestemmingsplannen en dat zou ook voor de raadscommissie kunnen gelden. De Wro bepaalt dat de raad binnen 12 weken na afloop van de terinzagelegging een besluit moet nemen over de vaststelling van een bestemmingsplan. Dat is

normaliter voor een wat groter bestemmingsplan bijna niet haalbaar, maar in de zomerperiode vanwege het ontbreken van raadsvergaderingen voor geen enkel bestemmingsplan. Om een voorbeeld te geven: in 2010 waren er tussen 8 juli en 14 oktober geen raadsvergaderingen. Ons voorstel is daarom de productie van bestemmingsplannen niet af te stemmen op de omvang van de agenda van de raadscommissie en op de lage frequentie van de vergaderingen. Wij pleiten er voor dat de frequentie en de agenda van de raadscommissie zoveel mogelijk wordt afgestemd op de voortgang van plannen. Daarom is het vergaderschema 2011 een verbetering. Er zijn veel meer mogelijkheden voor informatieve en opiniërende behandeling. Niettemin kan er in een adviserende vergadering van de commissie nog wel eens sprake zijn van een groot aanbod van ruimtelijke plannen.

Het horen van indieners van zienswijzen

Het is geen wettelijke plicht meer om indieners van een zienswijze te horen. Tot 1 juli 2005 bestond wel de plicht voor de gemeente om iedereen de gelegenheid te geven zijn zienswijze aan de raad of raadscommissie toe te lichten. Na het vervallen van die verplichting hebben de meeste gemeenten toch gekozen voor een of andere vorm van 'horen'.

In Oss is er voor gekozen om het horen op te dragen aan een kleine hoorcommissie met de griffie als secretariaat. Dat heeft efficiencyvoordeel (niet de hele raadscommissie wordt daar mee belast), maar ook nadeel (de hoorcommissie kan niet representatief zijn, heeft een beperkte taak en mag niet adviseren).

Iedereen heeft verder het recht om in de vergaderingen van de raadscommissie het woord te voeren over geagendeerde onderwerpen: het zogenaamde spreekrecht. Iedere burger kan met andere woorden kort zijn mening geven aan de raadscommissie voordat de beraadslaging begint.

In het volgende overzicht staan de mogelijkheden die de gemeente heeft om te horen.

Overzicht mogelijkheden horen indieners zienswijzen over een bestemmingsplan	
1 niet horen	De indiener van een zienswijze krijgt niet de gelegenheid om zijn zienswijze toe te lichten en kan eventueel alleen gebruik maken van het (korte) spreekrecht in de vergadering van de raadscommissie.
2 ambtelijk horen	De indiener krijgt de mogelijkheid om een toelichting te geven aan de projectleider/jurist van het plan of bijv. aan het hoofd van de afdeling.
3 bestuurlijk horen	De indiener krijgt de mogelijkheid om een toelichting te geven aan de verantwoordelijke wethouder in aanwezigheid van de projectleider/jurist van het plan.
4 horen kleine hoorcommissie uit raad	De indiener krijgt de mogelijkheid om een toelichting te geven aan een hoorcommissie die is samengesteld uit leden van de raadscommissie en/of de raad. De projectleider en jurist van het plan zijn aanwezig om vragen van de hoorcommissie te kunnen beantwoorden.
5 horen door raadscommissie	De indiener krijgt de mogelijkheid om een toelichting te geven aan de raadscommissie. Dat kan vooruitlopend op de vergadering van de beraadslaging over het bestemmingsplan of in de vergadering van die beraadslaging. De portefeuillehouder en ambtelijke adviseurs zijn aanwezig voor toelichting en beantwoording van vragen.
6 horen door voltallige gemeenteraad	De indiener krijgt de mogelijkheid om een toelichting te geven aan de gemeenteraad, vooruitlopend op de vergadering van de vaststelling van het bestemmingsplan dan wel in die vergadering.

Essentieel voor het horen is:

- dat betrokkene voldoende gelegenheid krijgt om een toelichting te geven en zijn zienswijzen te verduidelijken;
- dat het horen tijdig gebeurt, zodat eventuele nieuwe informatie goed betrokken kan worden in het voorstel over het bestemmingsplan;
- dat betrokkene ook antwoord krijgt en toelichting op het standpunt van de gemeente.

De situatie moet niet ontstaan dat in de vergadering van de raadscommissie stelselmatig de inhoud van een zienswijze en de belangen van betrokkene geverifieerd moeten worden en het voorstel van het college daar steeds op aangevuld of aangepast moet worden. In de vergadering van de raadscommissie moet de beraadslaging centraal staan en niet verificatie van feiten, situatie en belangen. Het voorstel van het college moet met andere woorden voldoende kwaliteit hebben om de raadscommissie het vertrouwen te geven dat partijen goed gehoord zijn en de relevante belangen over en weer goed zijn weergegeven.

Dat pleit er voor om het horen zo snel mogelijk te laten gebeuren zodat met de informatie daaruit rekening kan worden gehouden bij het opstellen van de nota van zienswijzen en het voorstel over het bestemmingsplan aan de gemeenteraad. De opties 5 en 6 (horen door de raadscommissie of de raad) zijn daarom geen goede optie. De vergaderingen van de raad en de raadscommissie zouden daardoor te zwaar belast worden.

Helemaal niet horen (optie 1) is een vrij radicale keuze. Horen is wettelijk niet verplicht en zou beperkt kunnen blijven tot situaties waarin daar inhoudelijk behoefte aan bestaat. De eerdere informatie uit de inspraakprocedure zal vaak voldoende informatie bieden over wat er speelt, zeker als betrokkene daar actief aan deel heeft genomen. Een zienswijze is meestal duidelijk in wat er gevraagd wordt of waar bezwaar tegen gemaakt wordt. Als een zienswijze niet duidelijk is, dient er uiteraard altijd aanvullende informatie te worden ingewonnen bij de indiener en dat gebeurt in de praktijk ook. Dus puur naar efficiency kijkend is het 'niet horen' een goede keuze. In de voormalige gemeente Lith bestond geen regeling over het horen.

Maar het recht om gehoord te worden helemaal afschaffen heeft ook een keerzijde. Er kan ook gekeken worden naar hoe de indiener van een zienswijze het proces ervaart en niet alleen naar waar een adviseur, beoordelaar of bestuurder behoefte aan heeft. Een mondelinge toelichting kan een zienswijze verduidelijken en versterken en kan de andere kant van de tafel behoeden voor te snelle conclusies.

Wij hebben daarom een voorkeur om een vorm van horen te behouden. Voor ons valt optie 1 daarom af en blijven de opties 2, 3 en 4 over.

De laatste jaren is ervaring opgedaan met het horen door de daarvoor ingestelde hoorcommissie (optie 4). De ervaringen daarmee zijn redelijk positief, maar er zijn kanttekeningen mogelijk.

Positief is:

- het horen gebeurt door leden van de commissie en raad, die later ook bij de beraadslaging zijn betrokken; betrokkene doet zijn verhaal aan anderen dan die bij de inspraak de gemeente vertegenwoordigden;
- de leden krijgen zelf een goed beeld van de situatie uit de mond van betrokkene.

Negatief is:

- betrokkene mag alleen zijn verhaal doen en kan niemand aanspreken op antwoord, er is geen sprake van hoor en wederhoor;
- de hoorcommissie is passief en mag alleen horen, niet adviseren.

Ons voorstel is om over te stappen naar optie 2 of 3. We hebben daar twee argumenten voor.

Het eerste is dat het efficiënter is. Er worden niet meer functionarissen bij betrokken dan direct nodig is. Bovendien kennen zij de problematiek inhoudelijk en worden ze nu ook al aangesproken op het antwoord namens de gemeente. De tweede reden is, dat het goed mogelijk is om een feitelijk juist en goed beargumenteerd voorstel aan de raadscommissie en de raad voor te leggen. Waar iets onduidelijk is of waar er ruimte is voor overleg of oplossing moet dat meteen opgepakt worden en moet dat zo min mogelijk uitgesteld worden of afhankelijk gemaakt van hoor- en/of raadscommissies. Het moet niet nodig zijn dat de raadscommissie of de hoorcommissie zelf betrokkene gaat horen en informatie gaat verifiëren. Natuurlijk blijven er altijd belangentegenstellingen en verschillen van inzicht bestaan, daar moet de raadscommissie vooral over beraadslagen.

Met dat laatste bedoelen we absoluut niet dat de raad het college niet zou moeten controleren.

De raad heeft het volste recht daartoe en bepaalt zelf wanneer en hoe dat gebeurt. Wat wij bedoelen is, dat er in de procedure geen onnodige stappen en geen stelselmatige controle moeten zitten.

Wij vinden, dat wij u een goed voorstel over bestemmingsplannen en zienswijzen kunnen doen, waarin de feiten en belangen die spelen rond de zienswijzen, goed zijn verwoord en afgewogen. Als wij ons werk goed doen, is een aparte hoorcommissie uit de raad niet nodig.

Ons voorstel is dus om het horen niet meer op te dragen aan een hoorcommissie uit de raad, maar te laten gebeuren onder verantwoordelijkheid van de wethouder(s) RO. Hij kan er voor kiezen dat zelf te doen of door de ambtenaren te laten doen, die hij daarvoor aanwijst. De resultaten van het horen worden verwerkt in het voorstel van het college aan de raad over de zienswijzen. Bij de griffie verdwijnt de taak van secretariaat van de hoorcommissie.

Het spreekrecht in de vergadering van de raadscommissie

Het spreekrecht voor burgers in de vergadering van de raadscommissie is een van de mogelijkheden die de burger heeft om de 'politiek' aan te spreken. Als het om bestemmingsplannen gaat, weet de burger goed de weg naar dit spreekrecht te vinden. Dat is ook niet vreemd, omdat de indieners

van zienswijzen het raadsvoorstel krijgen en worden uitgenodigd voor de vergadering van de raadscommissie. In die uitnodiging wordt gewezen op de mogelijkheid om gebruik te maken van dat spreekrecht.

Het gebruik van het spreekrecht leidt in de praktijk tot meer aandacht van de raadscommissie voor de zaak van betrokkene. De wethouder of de ambtelijk adviseur worden vaak gevraagd om het standpunt van het college toe te lichten. Als insprekers nog een keer kort en krachtig pleiten voor hun zaak en als de wethouder de belangrijkste overwegingen achter het voorstel van het college uiteenzet, kan de commissie vervolgens beraadslagen en adviseren. Het spreekrecht kan zodoende een bijdrage leveren aan het debat en nog een keer voor het voetlicht brengen wat er speelt. Er schuilt wel een risico in van onnodige herhaling van feiten en standpunten en verlies van aandacht voor zaken, waar niet op is ingesproken. Het is aan de raad en de raadscommissie om daar zelf op te sturen.

Er is nog een punt, dat wij u willen voorleggen. Iedere indiener van een zienswijze wordt door ons gewezen op de mogelijkheid om de vergadering van de raadscommissie bij te wonen en in die vergadering van het spreekrecht gebruik te maken. Moeten wij ongevraagd blijven verwijzen naar de mogelijkheid van het spreekrecht? Als het gaat om rechtsbescherming dan moeten wij belanghebbenden daarover goed en volledig informeren. Maar geldt dat ook voor de mogelijkheid om de raadscommissie toe te spreken? In hoeverre wekken we onnodige verwachtingen door hen bijna letterlijk uit te nodigen te komen 'inspreken' terwijl het voorstel aan de raad volledig op papier staat.

Artikel 17 Spreekrecht burgers

1. Na de opening van de vergadering kunnen andere aanwezige burgers gezamenlijk gedurende maximaal dertig minuten het woord voeren over geagendeerde onderwerpen.
2. Het woord kan niet gevoerd worden over:
 - a. een besluit van het gemeentebestuur waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
 - b. benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
 - c. een gedraging waarover een klacht ex artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend.

Kaderstelling door de gemeenteraad

Processen moeten in het begin over hoofdlijnen en principes gaan en in latere fasen over de toepassing en uitwerking daarvan en de details. Er wordt gewerkt van groot naar klein. Onze gedragslijn is om de raadscommissie en raad altijd vooraf te betrekken waar nieuw beleid of strategische plannen aan de orde zijn. Daarnaast wordt elk besluit van ons over bestemmingsplannen of projectafwijgingsbesluiten aan de raadscommissie meegedeeld. Als een plan vraagt om een projectmatige aanpak dan wordt dat projectplan ter kennis gebracht en kan de raadscommissie vooraf zien en beoordelen wat de betrokkenheid wordt.

Het bespreken en bepalen van de hoofdlijnen vooraf is bij voorbeeld gebeurd bij de centrumontwikkelingen, het bestemmingsplan Buitengebied en bij het bestemmingsplan Molada. Wat wij proberen te vermijden is dat er proces op proces en inspraak op inspraak gaat volgen. Idealiter worden de hoofdlijnen in een structuurvisie vastgelegd, die onderwerp is van inspraak en wordt die visie daarna uitgewerkt in een bestemmingsplan, dat ook onderwerp is van inspraak. Zo'n volledig getrappt proces van planvorming moeten we alleen uit de kast halen als dat echt nodig is. Dat

hebben we gedaan bij het bestemmingsplan Molada: eerst inspraak over de structuurvisie en dan inspraak over het voorontwerpbestemmingsplan. Maar het hele proces duurt langer dan ons lief is en de buitenwereld vraagt met recht waar het bestemmingsplan blijft. Daarom hebben we de hoofdlijnen voor het bestemmingsplan Elzenburg-De Geer wel in een apart document vastgelegd en besproken met een klankbordgroep met deelname van het bedrijfsleven en de wijkraden, maar daar geen uitgebreide inspraakprocedure over gevoerd. Het voorontwerpbestemmingsplan voor Elzenburg levert nu minder dan 10 inspraakreacties op. Met goede informatie en gericht overleg kunnen we dus ook een solide basis leggen voor een groot en belangrijk bestemmingsplan.

Onze opinie is, dat wij raad en raadscommissie voldoende kaderstellend bij bestemmingsplannen (en andere beleidsplannen) betrekken. Als er ervaringen zijn dat dat niet zo is, dan willen we dat graag weten. Wij onderschrijven zonder meer de kaderstellende rol van de raad en willen die zoveel mogelijk een goede plaats geven in het proces van een bestemmingsplan. Niet door voor ieder plan in elke stap het fiat te vragen van de raad. Maar door dat gericht te doen waar dat kaderstellend nodig is. Verder wordt nagenoeg elk besluit van ons ter kennisneming of voor een opinie geagendeerd voor de raadscommissie.

Wij kunnen ons voorstellen, dat wij u meer informeren over de aanpak van nieuwe en het proces van lopende plannen. Dat kan door meer zaken te presenteren en steeds bij te praten in plaats van informatie ter kennisneming toe te sturen. Zijn podiumbijeenkomsten daar geschikt voor of opiniërende vergaderingen van de raadscommissie?

De vraagstelling over het proces van ruimtelijke plannen wordt in het licht van de bezuinigingen ook qua kosten en efficiency belangrijk. Meer en vaker kaderstelling vooraf kost tijd en geld. Processen moeten liefst zo kort en efficiënt mogelijk zijn. Niemand is gebaat bij herhaling van standpunten en discussies. Wij hebben heel veel energie gestoken in het overleg over het bestemmingsplan voor de N329. Dat heeft veel informatie en onderzoek opgeleverd, maar niet het draagvlak, waarop wij hoopten. Ook bij het bestemmingsplan buitengebied is veel aandacht besteed aan een getrappt proces en aan de communicatie over het plan. Dat heeft een pluim opgeleverd voor dat proces en die communicatie, maar ook de nodige kopzorgen en complicaties hoe met de talrijke en late reacties goed moet worden omgegaan.

Wij staan dus open voor uw kritiek waar het de kaderstellende rol van de raad betreft en waar wij die anders moeten invullen, maar wij vragen u ook met ons mee te denken over echt efficiënte processen. Als voor een bestaand gebied waar weinig verandering speelt een nieuw bestemmingsplan gemaakt moet worden, dan kan dat plan prima mét goede informatie vooraf, maar zonder inspraak in procedure gebracht worden. Het is in ieder geval de moeite waard om dat uit te werken en daar ervaring mee op te doen.

§4 BELEID VOOR PROJECTAFWIJKINGSBESLUITEN (WABO)

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en het projectafwijkingsbesluit

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden.

De loketgedachte uit de Wabo (één loket, één procedure, één vergunning) resulteert uiteindelijk in één (Wabo-)

omgevingsvergunning voor een groot aantal samenhangende toestemmingen. In de wet worden daartoe de toestemmingen samengevoegd die nu apart nodig zijn als een burger of een bedrijf op een bepaalde plek iets wil gaan slopen, (ver)bouwen, oprichten of gaan gebruiken. De Wabo integreert een groot aantal (circa 25) vergunningen, ontheffingen en toestemmingen tot één omgevingsvergunning.

Deze wet heeft een behoorlijke impact op de ruimtelijke ordening en het bouwen. Zo vervalt helemaal de afdeling van de Woningwet die over de bouwvergunning gaat en wordt de term bouwvergunning niet meer gebruikt. Hetzelfde geldt voor de Wet milieubeheer en de milieuvergunning. Ook voor de Wet ruimtelijke ordening (Wro) houdt de Wabo ingrijpende veranderingen in. Onderdelen van de Wro die over afwijkingen van bestemmingsplannen en over speciale vergunningen gaan (sloop- en aanlegvergunning) verdwijnen uit de Wro en verhuizen naar de Wabo. De Wabo kent een ruimere categorie bouwvergunningvrij bouwen en beperkt het preventieve welstandstoezicht.

Een aanvraag omgevingsvergunning voor bouwen wordt getoetst aan het bestemmingsplan. Als er sprake is van strijd met het bestemmingsplan moet de aanvraag gezien worden als een verzoek om te mogen afwijken van het bestemmingsplan. Er zijn vier mogelijkheden om van een bestemmingsplan af te wijken:

- binnenplans afwijken: een afwijking, die als mogelijkheid al in het bestemmingsplan zelf is opgenomen;
- buitenplans afwijken:
 - voor de landelijk geldende lijst van kleinere afwijkingen in het Besluit omgevingsrecht (de zgn kruimelgevallen);
 - voor een tijdelijke behoefte van maximaal vijf jaar;
 - voor grotere afwijkingen in de vorm van projectafwijkingsbesluiten.³

Met de komst van de Wabo is het projectbesluit verhuisd van de Wet ruimtelijke ordening naar de

³ De Wabo kent geen wettelijke term voor de omgevingsvergunning, waarbij voor grotere projecten toestemming wordt gegeven om af te wijken van een bestemmingsplan. Artikel 2.12 Wabo kent het projectafwijkingsbesluit in lid 1 sub a onder 3°: Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, kan de omgevingsvergunning slechts worden verleend:

a. indien de activiteit in strijd is met het bestemmingsplan of de beheersverordening:

1°. met toepassing van de in het bestemmingsplan of de beheersverordening opgenomen regels inzake afwijking,

2°. in de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, of

3°. indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat;

Wabo. Artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wabo biedt de mogelijkheid om van het bestemmingsplan af te wijken met een omgevingsvergunning indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Deze buitenplanse afwijkgingsmogelijkheid is de opvolger van het projectbesluit van artikel 3.10 Wet ruimtelijke ordening.

Het college van burgemeester en wethouders is het bevoegd gezag om een projectafwijgingsbesluit te nemen, maar het college mag dat pas doen nadat de gemeenteraad heeft verklaard, dat hij daar geen bedenkingen tegen heeft. De raad mag een verklaring van geen bedenkingen alleen weigeren in het belang van een goede ruimtelijke ordening. De raad kan categorieën van gevallen aanwijzen, waarin die verklaring niet nodig is. Als de raad die aanwijst dan geldt die aanwijzing ook in de situatie, dat de provincie bevoegd gezag is voor de omgevingsvergunning, tenzij de raad daar een uitzondering voor maakt.

Net als voor een bestemmingsplan moet voor het projectafwijgingsbesluit het kostenverhaal verzekerd zijn. Soms kan kostenverhaal geregeld worden met inning van leges, maar niet altijd. Als het niet via leges kan, dan moet kostenverhaal via een exploitatieplan of via een anterieure overeenkomst geregeld worden. De Wet ruimtelijke ordening regelt in artikel 6.12, dat de gemeenteraad moet besluiten over kostenverhaal, maar dat ook mag delegeren aan het college. Die delegatie ligt voor de hand voor het projectafwijgingsbesluit, waar immers het college ook al bevoegd gezag is.

**Criteria voor keuze:
bestemmingsplan of
projectafwijgingsbesluit**

De Wro en de Wabo regelen niet welke projecten via een nieuw bestemmingsplan of via een projectafwijgingsbesluit mogelijk gemaakt kunnen worden. Er zijn criteria aan te geven om te kiezen voor het ene of het andere instrument.

Het ligt voor de hand om geen projectafwijgingsbesluit meer te nemen als er al aan het nieuwe bestemmingsplan gewerkt wordt, het bestemmingsplan zelf wordt dan al aangepast.

In de Wet ruimtelijke ordening was de verplichting opgenomen om de inhoud van een projectbesluit altijd binnen een tot vijf jaar op te nemen in een bestemmingsplan. De Crisis- en herstellwet laat deze verplichting vervallen. Een belangrijk bezwaar tegen het volgen van een projectbesluitprocedure (de noodzaak om dubbel werk te doen) is daardoor weg. De procedure van een projectafwijgingsbesluit is iets korter dan van een bestemmingsplan, mits de raad geen verklaring van geen bedenkingen hoeft af te geven.

Maar de beroepsprocedure bij een omgevingsvergunning loopt in twee instanties: eerst bij de rechtbank en daarna eventueel bij de Raad van State. Bij het bestemmingsplan staat alleen rechtstreeks beroep bij de Raad van State open. Een bestemmingsplan geeft in de vorm van een plankaart met regels een blijvend kader voor alle relevante vormen van gebruik en bouwen van grond en opstallen. Hoewel de nieuwe regelgeving meer mogelijkheden biedt tot het verbinden van voorwaarden en regels aan de omgevingsvergunning, is een projectafwijgingsbesluit geen integrale beheerregeling. Als inspraak over een complex plan wenselijk is, dan leent een bestemmingsplan zich

daar beter voor. De beslistermijn van 6 maanden voor een omgevingsvergunning laat geen dubbele voorbereidingsprocedure, dus geen inspraak toe.

Tenslotte is een omgevingsvergunning alleen mogelijk voor een heel concreet project. De Wabo verplicht om de onlosmakelijke toestemmingen voor een project in één omgevingsvergunning aan te vragen. Dus een omgevingsvergunning met toestemming voor het bouwen in afwijking van een bestemmingsplan bevat ook wat vroeger de aparte bouwvergunning was. Als een project nog niet concreet genoeg is en voor het bouwen nog geen 'bouwvergunning' wordt gevraagd, is alleen een bestemmingsplan geschikt om groen licht te geven voor de nieuwe ruimtelijke mogelijkheden.

Op grond van deze voor- en nadelen kan beter de weg van het bestemmingsplan gevolgd worden als:

1. het mogelijk is het verzoek mee te nemen in een lopende integrale herziening van het bestemmingsplan c.q. als het project in het nieuwe bestemmingsplan bestreden wordt;
2. er behoefte is aan een integrale regeling in de vorm van een bestemmingsplan of het project nog onvoldoende concreet is voor een omgevingsvergunning;
3. de geldende bestemmingen echt gesaneerd moeten worden om te voorkomen, dat daar ongewenst gebruik van gemaakt kan worden;
4. er behoefte is aan een inspraakprocedure over de inhoud van het project;
5. de verwachting bestaat dat beroep wordt ingesteld waardoor het risico bestaat op een dubbele beroepsprocedure; in dat geval zal een bestemmingsplanprocedure tijdswinst opleveren.

**Nieuw beleid nodig voor
projectafwijkingsbesluiten**

Voor de toepassing van het projectbesluit is in 2005 en nog een keer in 2008 (in Oss en Lith) beleid vastgesteld voor de omgang met verzoeken om afwijking van bestemmingsplannen.

Dat beleid geeft voorrang aan de integrale herziening van bestemmingsplannen en toetst aanvragen om grotere afwijking van bestemmingsplannen onder andere op urgentie en maatschappelijk belang. De selectie op urgentie en belang heeft tot doel om voldoende prioriteit te kunnen geven aan de herziening van bestemmingsplannen.

Dat kan onder de werking van de Wabo niet meer. Voorrang voor de integrale herziening van bestemmingsplannen en maatschappelijk belang mogen geen beslissende rol meer spelen als iemand een aanvraag om een projectafwijkingsbesluit doet.

Dat levert direct een stevig probleem op. Wij moeten er in slagen om de oude bestemmingsplannen tijdig te herzien en tegelijk hebben we de opgave om iedereen te helpen, die gebruik wil maken van de mogelijkheid van het projectafwijkingsbesluit.

We hebben het gevoel, dat we voor een behoorlijk dilemma staan. Als we elk verzoek binnen redelijke tijd willen afwerken dan komt er van de integrale herziening van de bestemmingsplannen minder terecht. Die keuze om of het een goed te doen of het ander speelt vooral in het buitengebied en de kernen en minder in de stad Oss. De dynamiek in het buitengebied is bijzonder groot. Een aantal agrarische bedrijven moet nodig uitbreiden en een ander aantal wil of moet sluiten en zoekt een andere toekomst. Niet-agrarische bedrijven in het buitengebied willen zich verder ontwikkelen. In de bebouwingsclusters willen particulieren hun woonwensen graag realiseren. Nu we gestart zijn met de

herziening van de Negen kernen en met de herziening van Buitengebied Lith komt er een groot aantal verzoeken op ons af.

Nieuwe projecten in het buitengebied vragen een gedegen onderbouwing, een goede uitwerking met veel onderzoek en een ingewikkelde samenwerking en kostenverhaal. Vaak is er sprake van compenserende maatregelen, die qua inhoud uitgewerkt en qua kosten gegarandeerd en gecontracteerd moeten worden en die door de provincie beoordeeld en gecontroleerd worden. Als al die projecten direct voortvarend en met volledige prioriteit waren opgepakt dan was het bestemmingsplan buitengebied nu nog niet vastgesteld.

Onze ervaring is, dat het niet mogelijk is om alle verzoeken direct in procedure te brengen zonder verdringing van het structurele werk en van maatschappelijk belangrijke projecten.

Grofweg liggen er voor het buitengebied Oss nog 25 projecten te wachten en dat aantal zal zeker nog groeien als gevolg van de toename van bedrijfsbeëindigingen en de gewenste afwaartse beweging (verplaatsing van intensieve veehouderijen). Voor een aantal van die projecten is in het plan buitengebied een wijzigingsbevoegdheid opgenomen en initiatiefnemers vragen nu om daar gebruik van te maken. Los van die projecten is er op grond van provinciaal beleid weer nieuwe noodzaak om het bestemmingsplan beleidsmatig bij de tijd te houden. Op het eerste gezicht lijken de werkzaamheden aan het buitengebied met de vaststelling van het bestemmingsplan klaar, maar dat is allerminst het geval. Er zijn veel uitwerkings- en nazorgprojecten. Die horen als het ware bij de 'aftersales' van het bestemmingsplan buitengebied, maar maken het ook verduiveld lastig om voortvarend de volgende herzieningsprojecten te starten. Het maakt het dilemma om de juiste prioriteiten te stellen er niet eenvoudiger op. Onze inschatting is, dat dit zich bij het plan voor de Negen kernen en het buitengebied en de kernen van Lith gaat herhalen.

Het is mogelijk om de kosten van een omgevingsvergunning of postzegelbestemmingsplan te verhalen op een aanvrager, maar nooit helemaal. Inhuur van extra capaciteit levert voor de bestaande vaste bezetting extra begeleidings- en controlewerk op. Aanvragers leveren niet zelden onderzoeken en uitwerkingen aan, die niet volledig zijn en waarop veel moet worden bijgestuurd. In Oss zijn er wel nog mogelijkheden om kostenverhaal tot een hoger niveau mogelijk te maken. Dat kan bijvoorbeeld door ook voor het vooroverleg over de haalbaarheid en de inhoud van aanvragen leges te heffen.

Onze conclusie is, dat we moeten blijven sturen en prioriteiten moeten blijven stellen. Alles tegelijk goed doen en iedereen direct helpen kan niet. Wij willen de hoogste prioriteit blijven geven aan de integrale herziening van bestemmingsplannen. Daar helpen we uiteindelijk iedereen mee. Daarom zullen we zoveel mogelijk bevorderen, dat verzoeken meelopen met de integrale herziening van het bestemmingsplan.

Degene, die vraagt om de afwijking van een bestemmingsplan, zal zelf volledig zijn aanvraag moeten doen en daar zo nodig externe expertise voor moeten inschakelen. Veel tijd gaat bij ons zitten in het vooroverleg met aanvragers over inhoud en haalbaarheid van een aanvraag. Daar willen we kosten voor in rekening gaan brengen. Aanvrager zullen zelf meer moeten doen om een volledige en haalbare

aanvraag in te dienen en het wordt duurder om direct geholpen te worden met een projectafwijkingbesluit.

Onze conclusie is ook, dat we de toepassing van het projectafwijkingbesluit zo min mogelijk moeten belasten met bijkomende controles of procedures. In de raadsvergadering van 17 februari 2011 zijn al bedenkingenvrije categorieën aangewezen. Daar is toen aan toegevoegd, dat die aanwijzing niet geldt voorzover de gemeente geen bevoegd gezag is, maar de provincie. Het gaat om immers om het behoud van zeggenschap over ruimtelijke ontwikkelingen in onze gemeente.

Tussen de provincie Noord-Brabant en de Brabantse gemeenten is een overeenkomst gesloten, die voorziet in samenwerking in de vorm van onderlinge dienstverlening en ondersteuning.

Voor zoveel mogelijk blijven gemeenten en provincie inhoudelijk het werk doen dat ze nu ook al doen, ook al verschuiven de formele bevoegdheden. Dat betekent, dat de gemeente de stukken over projectafwijkingbesluiten schrijft en aanlevert aan de provincie in het geval de laatste bevoegd gezag is. In die dienstverleningsovereenkomst is geregeld, dat die voorstellen in beginsel worden overgenomen en dat er een overlegverplichting bestaat als het voornemen bestaat om daar toch van af te wijken.

Wij hebben er voldoende vertrouwen in, dat de provincie onze voorstellen zal overnemen en dat het niet nodig is om voor elk provinciaal projectafwijkingbesluit de raad drie maal een besluit te laten nemen over de verklaring van geen bedenkingen⁴.

Bij nader inzien geven we de voorkeur aan zo min mogelijk bijkomende procedures en onnodige controles. Dus wat ons betreft mag het voorbehoud in het besluit van de aanwijzing van de bedenkingvrije categorieën vervallen. Het is een beetje dubbelop om zowel een samenwerkingsovereenkomst te sluiten met de provincie als tegelijkertijd de formele controlemogelijkheid van de verklaring van geen bedenkingen toe te passen.

⁴ Als de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) moet verlenen, dan moeten de volgende procedurestappen gezet worden:

- Het bevoegd gezag stuurt de gemeenteraad onverwijld een exemplaar van de aanvraag en de daarbij behorende stukken.
- Wanneer de gemeenteraad daarom verzoekt vraagt het bevoegd gezag aanvullende gegevens aan de aanvrager. Deze bevoegdheid is beperkt tot de gegevens die de gemeenteraad nodig heeft voor de beoordeling van de aanvraag. De gemeenteraad kan tevens verzoeken de beslistermijn te verlengen.
- De gemeenteraad zendt een ontwerp-vvgb aan het bevoegd gezag; deze ontwerp-vvgb wordt tegelijk met het ontwerpbesluit ter inzage gelegd.
- Zienswijzen en adviezen naar aanleiding van de ontwerp-vvgb worden onverwijld naar de gemeenteraad gezonden.
- De gemeenteraad geeft de definitieve vvgb af.
- Het bevoegd gezag neemt een besluit met inachtneming van de vvgb.

**Samenvatting van de
uitgangspunten**

Deze informatie en deze overwegen leiden ons tot de volgende uitgangspunten.

- 1 We moeten er alles aan blijven doen om de verouderde bestemmingsplannen medio 2013 herzien te hebben. De gemeente moet voldoen aan de wettelijke verplichting om alle oude bestemmingsplannen te herzien en in een periodieke herzieningscyclus ook actueel te houden.
De opdracht voor college en raad is om daar voldoende prioriteit en middelen voor beschikbaar te stellen. Dat alles is geen geringe opgave gezien de rapportage over de stand van zaken 2010. Wij zien het als onze opdracht om de komende jaren de interne en externe processen rond een bestemmingsplan zo efficiënt mogelijk te doorlopen.
- 2 We zullen zoveel mogelijk verzoeken om afwijking van bestemmingsplannen in overleg met aanvragers goed en snel afhandelen.
We zoeken daarbij zoveel mogelijk de efficiënte combinatie met de integrale herziening zonder evenwel de mogelijkheid van een projectafwijkingsbesluit (of wijzigings- of postzegelbestemmingsplan) uit te sluiten.
In het overleg met aanvragers zal zoveel mogelijk gestuurd worden op de combinatie van de behandeling van verzoeken en de integrale herziening van bestemmingsplannen. Verderop in deze paragraaf wordt dit uitgewerkt.
Het is het recht van de aanvrager om te kiezen voor een projectafwijkingsbesluit en niet te wachten op de integrale herziening van het betreffende bestemmingsplan.
Voor de behandeling van aanvragen om een projectafwijkingsbesluit geldt:
 - zo volledig mogelijk kostenverhaal, ook voor het vooroverleg met de aanvrager over de haalbaarheid en de onderbouwing van de aanvraag;
 - het is volledig de verantwoordelijkheid van de aanvrager om een goede en volledige aanvraag te doen.Dit betekent dat het geldende beleid met urgentiecriteria niet meer mogelijk is en plaats moeten maken voor een pragmatisch sturend beleid met maximaal kostenverhaal. Of dat in de praktijk volledig een oplossing is voor het eerder geschetste dilemma zal moeten blijken.
- 3 Voor bepaalde gevallen blijft een bestemmingsplan een beter instrument en dan heeft dat wel voorrang boven een projectafwijkingsbesluit.
Een project wordt niet in de vorm van een projectafwijkingsbesluit mogelijk gemaakt, maar in de vorm van een nieuw bestemmingsplan als:
 - a. het mogelijk is het verzoek mee te nemen in een lopende integrale herziening van het bestemmingsplan en zeker als het project daarin al bestreden wordt;
 - b. er behoefte is aan een integrale regeling in de vorm van een bestemmingsplan of het

- project nog onvoldoende concreet is voor een omgevingsvergunning;
- c. de geldende bestemming echt gesaneerd moeten worden om te voorkomen, dat daar ongewenst gebruik van gemaakt kan worden;
- d. er behoefte is aan een inspraakprocedure over de inhoud van het project;

Als de reële verwachting bestaat, dat het project tot in laatste instantie bestreden gaat worden dan zullen we zeker met aanvrager overleggen of een bestemmingsplanprocedure niet sneller is, omdat daartegen maar in één instantie beroep mogelijk is.

Het gemeentebestuur heeft meer beleidsvrijheid ten aanzien van aanvragen om wijzigings- of postzegelbestemmingsplannen. Ook hier willen we zo praktisch mogelijk te werk gaan en zoveel mogelijk de combinatie zoeken met de integrale herziening.

Als niettemin een postzegelplan nodig is, dan gaat ook hier maximaal kostenverhaal gelden, voor het vooroverleg en voor de productie en procedure van het plan zelf.

Voorzover in het recente bestemmingsplan buitengebied bewust wijzigingsbevoegdheden zijn opgenomen om voor al bekende projecten maatwerk te kunnen leveren, moeten we die natuurlijk toepassen. Maar als we dat weer heel voortvarend gaan doen, dan kan dat ten koste gaan van de beoogde planning van de integrale herzieningen.

- 4 De toepassing van het projectafwijkingbesluit moet zo min mogelijk met bijkomende procedures of complicaties belast worden.

Dat betekent:

- geen gebruik te maken van het controle-instrument van de verklaring van geen bedenkingen door zo ruim mogelijk bedenkingenvrije categorieën aan te wijzen;
- de bevoegdheid om te besluiten over kostenverhaal inzake projectafwijkingbesluiten in de zin van de Wro volledig over te dragen aan het college van burgemeester en wethouders;
- de aanwijzing van bedenkingenvrije categorieën ook te laten gelden als de provincie bevoegd gezag is, omdat de Wabo-samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en provincie voldoende voorziet in een goede inhoudelijke afstemming en samenwerking op dit gebied.

Er zijn door de raad al bedenkingvrije categorieën aangewezen. De uitsluiting daarvoor voorzover de provincie bevoegd gezag is, kan vervallen. De delegatie van de bevoegdheid inzake kostenverhaal moet daaraan worden toegevoegd.

**Spelregels voor
principeverzoeken en
integrale herziening**

Wij willen een aantal spelregels gaan hanteren voor de behandeling van principeverzoeken, die afgewogen en afgehandeld worden in het proces van de integrale herziening van het bestemmingsplan. Ook hier gaat het om efficiency. Dat betekent, dat op het goede moment alle relevante verzoeken, informatie en adequate beoordelingscriteria beschikbaar moeten zijn. Dan kunnen die verzoeken in het voorontwerp of ontwerp bestemmingsplan verwerkt worden en soepel in de procedure meelopen.

Maar als nieuwe verzoeken tot in het laatste stadium kunnen worden ingediend, dan kost dat ontzettende veel extra werk.

Voorbeeld kan de werkwijze zijn voor het grote bestemmingsplan Negen Kernen, waar nu aan gewerkt wordt. Iedereen is in de gelegenheid gesteld om vóór een bepaalde datum een verzoek in te dienen om in het nieuwe bestemmingsplan iets nieuws of anders mogelijk te maken. Die verzoeken worden verzameld en beoordeeld op een set criteria. De uitkomst daarvan wordt aan verzoeker meegedeeld. Als de uitkomst positief is, wordt aan de aanvrager meegedeeld, dat hij voor zijn rekening en risico voor een bepaalde datum een volledige ruimtelijke onderbouwing moet aanleveren. Die onderbouwing bestaat uit een afdoende motivering en planologisch onderzoek. Als die onderbouwing tijdig beschikbaar is, wordt dit project of plan verwerkt in het voorontwerp-bestemmingsplan. De afspraken over de ruimtelijke onderbouwing, onderzoek, kostenverhaal en garantiestelling voor planschade worden schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst.

Het verwerken van de nieuwe ontwikkelingen in het voorontwerp-bestemmingsplan heeft meerdere voordelen. Het voorontwerp wint aan kwaliteit als alle relevante ontwikkelingen en onderbouwingen daarin verwerkt zijn. De inspraak wint aan kwaliteit, omdat iedereen kan zien en beoordelen wat de nieuwe ontwikkelingen zijn. Deze werkwijze scheidt in een vroege fase de serieuze verzoeken van de vrijblijvende.

Verzoeken om een nieuwe ontwikkelingen kunnen ook in een volgende fase van het proces in de vorm van een inspraakreactie worden ingediend. Die willen wij dan strikter beoordelen. Die moeten voorzien zijn van een ruimtelijke onderbouwing om direct beoordeeld te kunnen worden. Dat moet uiteraard goed gecommuniceerd worden, zodat belanghebbenden weten wat aan informatie gevraagd wordt en hoe een inspraakreactie beoordeeld zal worden.

Wij willen uiterst terughoudend zijn met het honoreren van verzoeken, die voor het eerst als zienswijze over een ontwerpbestemmingsplan worden ingediend.

§5 RAPPORTAGE HERZIENING BESTEMMINGSPLANNEN 2010

Programmering herziening bestemmingsplannen

Begin 2009 is het programma herziening bestemmingsplannen 2009-2013 vastgesteld. Directe aanleiding was het feit dat op 1 juli 2008 de (nieuwe) Wet ruimtelijk ordening (Wro) in werking was getreden en dat jaarlijks gerapporteerd moet worden over de uitvoering van die wet. In de Wro staat dat gemeenten verplicht zijn om voor het gehele grondgebied van de gemeente bestemmingsplannen op te stellen en deze een keer per tien jaar te herzien. Voor bestemmingsplannen die meer dan tien jaar oud zijn, geldt dat zij binnen vijf jaar na inwerkingtreding van de wet (dat wil zeggen op 1 juli 2013) integraal herzien moeten zijn. Is na 1 juli 2013 een bestemmingsplan ouder dan tien jaar, dan vervalt de bevoegdheid tot het invorderen van rechten terzake van diensten die verband houden met het bestemmingsplan. Simpel gezegd: bouwvergunningen⁵ worden gratis.

Het programma 2009-2013 was bedoeld om een nieuwe impuls te geven aan de integrale herziening, want de horizon van 2013 lijkt ver weg, maar dat is schijn. De herziening van grote bestemmingsplannen kost veel tijd. De keuzes, die in dat programma zijn voorgesteld, hebben duidelijk gewerkt. Er is veel meer prioriteit voor deze overheidstaak, de wettelijke verplichte digitalisering is ingevoerd, er is behoorlijk gestandaardiseerd en er wordt goed projectmatig gewerkt. Toch zijn niet alle voorstellen daarin maximaal tot hun recht gekomen. De voorstellen op het gebied van beperking van het aantal malen inspraak en om het hele proces van A tot Z efficiënter aan te pakken zijn onvoldoende uitgevoerd. Nu de balans van 2010 aangeeft dat we zonder extra inspanningen 2013 niet dreigen te halen, is het hoog tijd om daar wel invulling aan te geven.

De stand van zaken 4e kwartaal 2010.

In deze paragraaf vindt u de nodige overzichten en tabellen. De eerste tabellen geven schematisch aan hoe lang op dit moment de herziening van een bestemmingsplan in onze standaardplanning duurt.

De planning gebeurt in halve jaren. In tabel 1 is de fase-indeling per half jaar weergegeven voor een groot bestemmingsplan. Te zien is dat enkele fasen in het ene half jaar beginnen en in het volgende half jaar doorlopen. Hier is met verhoudingen gerekend. In tabel 2 staat hetzelfde uitgewerkt voor een klein en normaal plan. Uit die standaarden die we gebruiken voor de planning, blijkt dat iedere herziening 2 tot 3 jaar in beslag neemt. Op zich is dat al een doorlooptijd die tot nadenken stemt. Dat betekent dat nu eigenlijk alle herzieningen gestart moeten zijn om de deadline van 1 juli 2013 te halen.

⁵ Per 1 oktober 2010 verdwijnt de term 'bouwvergunning'. De Wabo concentreert veel bestaande vergunningen voor bouwen en gebruiken in de nieuwe 'omgevingsvergunning'. Zie over de Wabo de paragraaf "Beleid voor projectafwijkingsbesluiten (Wabo)" eerder in deze nota.

Half jaar	Fase
1	1. Initiatief
	2. Inventarisatie (2/3)
2	2. Inventarisatie (1/3)
	3. Programma (1/2)
3	3. Programma (1/2)
	4a Voorontwerp (1/3)
4	4a Voorontwerp (2/3)
	4b. Ontwerp
5	5a. Vaststelling
6	5b. Beroep

Tabel 1. Planfase per half jaar voor een groot plan

Half jaar	Fase
1	1. Initiatief
	2. Inventarisatie
2	3. Programma
	4a. Voorontwerp (1/3)
3	4a. Voorontwerp (2/3)
	4b. Ontwerp
4	5a. Vaststelling
5	5b. Beroep

Tabel 2. Planfase per half jaar voor een normaal en klein plan

De huidige stand van zaken van de plannen in het programma tot 2013 wordt in de volgende tabel gegeven.

Bestemmingsplan			Fase							Vastgesteld per
			1	2	3	4a	4b	5a	5b	
1	Centrum	G								16-10-2003
2	Schadewijk	N								21-12-2006
3	Ruwaard	N								4-11-2010
3a	Euterpelaan bedrijventerrein	K								
4	Bedrijventerrein MoLaDa	G								
5	Oss-Zuid	N								8-4-2010
6	Vorstengrafdonk	N								
7	Elzenburg-de Geer	G								
8	Midden Noord-Oss	N								
9	Noordwest-Oss	N								
10	Overgangsgebied Oss/Berghem	K								
11	Berghem-Zuid (incl. Piekenhoef)	N								
12	Berghem-dorp (incl. Berghem-centrum)	N								15-12-2005
13	Beschermd stadsgezicht Ravenstein	G								
14	Ravenstein overig woongebied en De Kolk	N								
15	Ravenstein locatie De Heus	K								
16	Buitengebied Oss-2010	G								1-7-2010
17	Herpen	N								
18	Het 9-kernenplan	G								
19	Bedrijventerrein de Bulk	K								
20	Buitengebied Lith									
21	Kom Lith									
22	Kom Lithoyen									
23	Kom Teeffelen									
24	Het Wild									
25	Maren-Kessel									
26	Kom Oijen									

legenda

XXXX (vet) = bestemmingsplan dat is vastgesteld

XXXX (normaal) = bestemmingsplan in productie met fase en type

XXXX (cursief) = bestemmingsplan moet nog gestart worden

Tabel 3. Stand van zaken herziening per 4^e kwartaal 2010

In 2010 zijn belangrijke bestemmingsplannen vastgesteld: Buitengebied Oss-2010, Oss-Zuid, Ruwaard. In 2011 zullen ook weer de nodige plannen afgerond worden: Elzenburg-de Geer, Molada, Beschermd Stadsgezicht Ravenstein, Herpen.

Maar er staan ook nog plannen in de kinderschoenen (Eurterpelaan bedrijventerrein, Vorstengrafdonk, Midden Noord-Oss) en er zijn plannen, die nog moeten worden gestart (Oss-Centrum, Noordwest-Oss, Berghem-Zuid, Ravenstein woongebieden, Ravenstein-de Bulk). In het overzicht hebben we ter informatie de stand van zaken van de herzieningen in Lith weergegeven. Grofweg is de stand, dat gestart is met de herzieningen van buitengebied en 4 kernen en dat nog 2 kernen gestart moeten worden.

De planning voor de periode 2010-2013

In de volgende tabel is de planning voor de periode tot en met 2013 aangegeven. Met de arcering worden de wijzigingen ten opzichte van de planning van januari 2009 weergegeven.

Nr.	Naam bestemmingsplan	2010	2011	2012	2013
1	Centrum				
2	Schadewijk				na 2013
3	Ruwaard				
3a	Euterpelaan bedrijventerrein				
4	Bedrijventerrein-Zuid MoLaDa				
5	Oss-Zuid				
6	Vorstengrafdonk				
7	Elzenburg-de Geer				
8	Midden Noord-Oss				
9	Noordwest-Oss				
10	Overgangsgebied Oss/Berghem				
11	Berghem-Zuid (incl. Piekenhoef)				
12	Berghem-dorp (incl. Berghem-centrum)				
13	Beschermd stadsgezicht Ravenstein				
14	Ravenstein overig woongebied en De Kolk				
15	Ravenstein locatie De Heus				
16	Buitengebied				
17	Herpen				
18	Het 9-kernenplan				
19	Bedrijventerrein de Bulk				
20	Buitengebied Lith				
21	Kom Lith				
22	Kom Lithoyen				
23	Kom Teeffelen				
24	Het Wild				
25	Maren-Kessel				
26	Kom Oijen				
<i>Tabel 4. Planning 2010-2013</i>		planning 2010-2013			
		afwijking in planning to.v. vorige planning 2009			

Met het verschil in grijs tint zijn de wijzigingen ten opzichte van de planning van januari 2009 weergegeven. Van negen bestemmingsplannen is de planning nagenoeg ongewijzigd gebleven. Twee bestemmingsplannen zijn toegevoegd (Euterpelaan en De Heus) en op twee plaatsen zijn

bestemmingsplannen samengevoegd (Ravenstein overig gebied en de Kolk, en Megen en het 8-dorpenplan).

De overige wijzigingen betreffen vooral kleine verschuivingen en vormen nog geen direct gevaar voor het niet halen van de gestelde deadline van juli 2013. Het betekent echter wel dat de druk in de periode naar juli 2013 toeneemt. Tegenvallers, procedureel of inhoudelijk, zullen dan wel leiden tot het overschrijden van de termijn. De praktijk leert dat die er altijd zijn.

In de planning hebben we ook Lith betrokken. Dat geeft voor de komende jaren een volledig beeld. De herzieningen in Lith zijn nog in de eerste stadia van het proces en er moet in 2011 en 2012 veel gedaan worden.

In de volgende overzicht wordt voor een aantal plannen wat meer informatie over de stand van zaken gegeven en worden wijzigingen in de eerdere planning toegelicht.

Centrum Oss	Deze herziening wordt volgens eerdere planning 2 ^e halfjaar 2010 gestart. In het centrum zijn diverse deelontwikkelingen die in een afzonderlijk bestemmingsplan worden geregeld. Voorbeeld daarvan: de omgeving Burgwal (V&D-terrein).
Schadewijk	Is nog een recent plan, waarvan de herziening na 2013 speelt.
Ruwaard	Het bestemmingsplan wordt eind 2010 door de raad vastgesteld
Euterpelaan bedrijventerrein	Toegevoegd plan omdat dit is afgesplitst van Ruwaard. De complexiteit van de bedrijvigheid in de huidige vorm nabij woningen vergde nader onderzoek en een visieontwikkeling op dit gebied. Om het gehele woongebied Ruwaard daarop niet te laten wachten is besloten om hiervoor een afzonderlijk plan op te stellen. Gestart is met de initiatieffase.
Bedrijventerrein Moleneind-Landweer- Danenhoef (MoLaDa)	Dit plan heeft ruim een half jaar vertraging opgelopen als gevolg van onderbezetting op de afdeling en de complexiteit van het plan. Zo moest bv. De geluidszonering in een apart bestemmingsplan worden vastgesteld (najaar 2010). Volgens de huidige planning zal het bestemmingsplan in het eerste kwartaal van 2011 worden vastgesteld
Oss-Zuid	Loopt volgens planning en is in april 2010 door de raad vastgesteld.
Vorstengrafdonk	Gerekend is met een herziening van dit bestemmingsplan op enkele onderdelen. Als gevolg van onduidelijkheid vanuit het rijk m.b.t. externe veiligheid kon dat niet worden opgepakt. Het plan dient nu geheel te worden herzien en is daarmee in de categorie N (normaal plan) in plaats van klein plan terechtgekomen. Het is nog niet helemaal duidelijk hoe dit onderwerp zich verder ontwikkelt. Mogelijk wordt het toch een plan in de categorie (G) groot vanwege de nieuwe ontwikkelingen die in het plan moeten worden opgenomen (bv. kantoorontwikkeling) De herziening wordt in het 4 ^e kwartaal 2010 gestart.
Elzenburg-De Geer	Dit plan loopt volgens planning en zal in 2011 door de raad worden vastgesteld
Midden Noord-Oss	De voorbereidingen van dit plan starten in de zomer van 2010. In de planning is de herziening een half jaar opgeschoven.
Noordwest-Oss	Met dit plan wordt volgens planning in 2011 gestart.
Overgangsgebied Oss/Berghem	De bedoeling was te bezien of dit gebied met een ander plan gecombineerd kon worden. Inmiddels zijn zowel het plan Buitengebied als Elzenburg-De Geer te ver gevorderd om het daarin mee te nemen. Voor het gebied is onlangs gestart met de ontwikkeling van een visie. Het bestemmingsplan volgt daarop en kan dan in de categorie K (klein) worden gerangschikt omdat dan al veel werk verzet is. Inmiddels is gestart met de werkzaamheden om te komen tot een visie op de zone. Deze visie dient als opmaat voor het nieuwe bestemmingsplan. Deze procedure zal waarschijnlijk tweede helft 2011 van start gaan.

Berghem-Zuid (incl. Piekenhoef)	Uit capaciteitsoverwegingen is besloten een jaar later met deze herziening te beginnen. Omdat het bestemmingsplan Vossehol pas recent vastgesteld is, zal deze niet in de herziening worden meegenomen.
Berghem-Dorp (incl. Berghem-centrum)	Het geldende bestemmingsplan is nog actueel, in 2005 afgerond. Na de actualisatie van de overige bestemmingsplannen zal met de reguliere periodieke herziening van dit plan worden begonnen.
Beschermde stadsgezicht Ravenstein	In voorgaande stand van zaken was dit plan opgenomen als Stadje Ravenstein. Deze herziening kent een jaar uitloop ten opzichte van de voorgaande planning als gevolg van twee oorzaken. Ten eerste de problematiek van De Heus. Daarnaast is meer capaciteit ingezet op het stimuleren van de woningbouw dan op de herziening van het bestemmingsplan. Het voorontwerp is in november besproken door de raadscommissie WOM en aansluitend gaat de inspraak van start.
Ravenstein overig woongebied en De Kolk	Besloten is om deze twee plannen samen te voegen, aangezien het aangrenzende gebieden betreft. Verwacht wordt dat hierdoor efficiënter gewerkt kan worden in de deelonderzoeken. De start van de herziening is een half jaar opgeschort, de geplande termijn voor afronding daardoor ook.
Ravenstein locatie De Heus	Herziening zal volgens de huidige planning in 2012 starten.
Buitengebied	Dit bestemmingsplan is conform planning vastgesteld.
Herpen	Loopt conform planning.
Het 9-kernenplan	De eerder geplande bestemmingsplannen Megen en het 8-dorpenplan zijn samengevoegd tot het 9-kernenplan. Dit om te komen tot een zo efficiënt mogelijke werkwijze. De werkzaamheden voor dit plan zijn inmiddels gestart en er wordt nu gewerkt aan het voorontwerp.
Bedrijventerrein de Bulk	Zal conform vorige planning in de eerste helft van 2011 starten.

<p>Randvoorwaarden om de ambitie waar te kunnen maken</p>
--

De belangrijkste aanleiding voor deze nota is de ambitie om 1 juli 2013 al onze nieuwe bestemmingsplannen vastgesteld te hebben.

Wij zetten de randvoorwaarden daarvoor nog een keer op een rij:

- voldoende capaciteit en middelen: aandachtspunt in beheer- en beleidscyclus;
- meerjarige programmering;
- maximale efficiency in het proces: zie de voorstellen in deze notitie;
- een efficiënte omgang met particuliere verzoeken: zie de voorstellen in deze notitie;
- effectieve sturing om verdringing door nieuwe prioriteiten te voorkomen;
- een hoge mate van standaardisering en een hoge kwaliteit van projectmatig werken.

De voorstellen voor meer efficiency en de omgang met particuliere verzoeken zijn in de eerdere paragrafen aan de orde gekomen. Over de andere voorwaarden kort het volgende.

In het programma 2009-2013 is een aantal aannames gedaan voor het aantal benodigde uren per medewerker per fase. In werkelijkheid zijn er behoorlijk meer uren besteed. Oorzaak is vooral de noodzaak om een algemene systematiek en standaarden te ontwikkelen. Wij hebben nu goede

standaarden voor bestemmingplannen buitengebied, woonwijken, bedrijventerrein en beschermd stads- en dorpsgezicht. De bestemmingsplannen Buitengebied Oss, Zuid-Oss, Molada en Elzenburg-De Geer en Stadje Ravenstein hebben daar model voor gestaan. Wij verwachten dat de kengetallen voor de komende plannen beter kloppen. Er is dus geen aanleiding om ze nu bij te stellen.

De tweede voorwaarde is een goede bewaking via het afdelingsplan van de programmering. Nieuwe ontwikkelingsplannen mogen de herziening niet vertragen. Als nieuwe ontwikkelingen voldoende uitgekristalliseerd zijn, dan nemen we die in het herzieningsplan mee, maar anders wordt er volgens de bestaande situatie en de geldende bestemming bestemd. De nieuwe ontwikkeling volgt dan een eigen traject. Het blijkt best lastig om in de praktijk de ontwikkelingen die niet op tijd duidelijk zijn buiten het plan te houden. Daarin zullen we veel strakker moeten sturen.

Een apart hoofdstuk daarin vormen de particuliere verzoeken. Als die op tijd ingediend worden en voldoende onderbouwd zijn, kunnen ze worden meegenomen. Maar anders leiden ze vaak tot veel extra werk en tijdverlies. In de vorige paragraaf zijn hier spelregels voor uitgewerkt.

Ten derde onderbrekingen in het proces. Het is niet de eerste keer dat een plan stil ligt en aangepast moet worden of zelfs in gevaar komt door bijvoorbeeld nieuwe wetgeving. Deze onderbrekingen kunnen ontstaan door diverse oorzaken. Het grootste risico is, dat we zelf andere prioriteiten stellen. Maar er zijn ook andere oorzaken. Zo is bij de standaardfasering geen rekening gehouden met vakanties en vergadercycli. Het komt regelmatig voor dat er fors met meerdere maanden doorgeschoven moet worden. Ook wisselingen in de samenstelling van het projectteam leiden onvermijdelijk tot vertragingen en kostenstijgingen. Daarbij schuilt het gevaar dat door wisselingen in de projectgroep informatie en kennis verloren gaan, en opnieuw opstarten kost extra tijd en inspanning .